

Sprawozdanie finansowe FAMUR S.A. za 2019 rok

FAMUR S.A. | ul. Armii Krajowej 51 | 40-698 Katowice | t. +48 32 359 63 00 | f. +48 32 359 66 77 | famur@famur.com.pl | www.famur.com |
Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach VIII Wydział Gospodarczy KRS | KRS 0000048716 | REGON 270641528 | NIP 634-012-62-46 |
Kapitał zakładowy 5 747 632,12 zł opłacony w całości

Spis treści

I.	SPRAWOZDANIE FINANSOWE FAMUR S.A.	4
	Rachunek zysków i strat	4
	Sprawozdanie z całkowitych dochodów	5
	Zestawienie zmian w kapitale własnym	5
	Sprawozdanie z sytuacji finansowej	6
	Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	8
II.	ZASADY RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	9
1.	Informacje ogólne	9
2.	Identyfikacja skonsolidowanego sprawozdania finansowego	9
3.	Skład Zarządu	9
4.	Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	10
5.	Szacunki i subiektywna ocena	10
6.	Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	10
7.	Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	11
8.	Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie	15
9.	Skład Grupy Kapitałowej Famur na dzień 31.12.2019	16
10.	Segmenty operacyjne	17
11.	Przychody z umów z klientami	18
12.	Koszty według rodzaju	21
13.	Zatrudnienie i koszty zatrudnienia	21
14.	Inne przychody operacyjne	21
15.	Inne koszty operacyjne	22
16.	Przychody finansowe	22
17.	Koszty finansowe	22
18.	Podatek dochodowy	23
19.	Zysk przypadający na jedną akcję	25
20.	Wartości niematerialne	25
21.	Wartość firmy	26
22.	Rzeczowe aktywa trwałe	27
23.	Nieruchomości inwestycyjne	29
24.	Długoterminowe aktywa finansowe	31
25.	Zapasy	31
26.	Należności z tytułu leasingu finansowego	32
27.	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	33
28.	Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	34
29.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	34
30.	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	35
31.	Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	35
32.	Akcjonariusze spółki Famur S.A.	36
33.	Kapitał podstawowy	36
34.	Kapitał zapasowy i kapitały rezerwowe	36
35.	Zyski zatrzymane	37
36.	Dywidenda	37
37.	Rezerwy	37

38.	Kredyty i pożyczki	39
39.	Zabezpieczenia na majątku Spółki	42
40.	Zobowiązania warunkowe	42
41.	Zarządzanie ryzykiem kapitałowym	42
42.	Zobowiązania leasingowe	42
43.	Zobowiązania handlowe i pozostałe	44
44.	Rozliczenia międzyokresowe bierne	45
45.	Instrumenty Finansowe	46
46.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	48
47.	Transakcje z podmiotami powiązanymi	50
48.	Wynagrodzenie członków zarządu i rady nadzorczej	51
49.	Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	51
50.	Sprzedaż akcji spółki Przedsiębiorstwo Budowy Szybów S.A.	52
51.	Informacje dodatkowe dotyczące zmian w Grupie Famur w 2019 roku	53
52.	Zidentyfikowane ryzyka w Grupie Famur Famak	54
53.	Zdarzenia po dacie bilansu	55
54.	Ryzyko wpływu epidemii wirusa COVID-19 na działalność Spółki	55

Katowice, 20 kwietnia 2020 r.

I. SPRAWOZDANIE FINANSOWE FAMUR S.A.

Rachunek zysków i strat

		od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
	Nota		
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:	10,11	1 588	1 384
1. Przychody netto ze sprzedaży produktów		1 520	1 283
2. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów		68	101
II. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, w tym:		1 063	998
1. Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	12	1 016	925
2. Wartość sprzedanych towarów i materiałów		47	73
III. Zysk (strata) brutto ze sprzedaży (I-II)		525	386
IV. Koszty sprzedaży		32	33
V. Koszty ogólnego zarządu		97	94
VI. Zysk (strata) na sprzedaży (III-IV-V)		396	259
VII. Pozostałe przychody operacyjne		44	28
1. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		1	7
2. Inne przychody operacyjne	14	43	21
VIII. Pozostałe koszty operacyjne		87	59
1. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych, w tym:		24	6
- <i>zawiązanie odpisów na przewidywane straty kredytowe</i>		2	-
2. Inne koszty operacyjne	15	63	53
IX. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (VI+VII-VIII)		353	228
X. Przychody finansowe		54	24
1. Dywidendy i udziały w zyskach		21	2
2. Odsetki	16	19	14
3. Zysk ze zbycia inwestycji		10	-
4. Inne	16	4	8
XI. Koszty finansowe		206	61
1. Odsetki	17	27	19
2. Aktualizacja wartości inwestycji		167	16
3. Inne	17	12	26
XII. Zysk (strata) brutto (IX+X-XI)		201	191
XIII. Podatek dochodowy	18	40	38
XIV. Zysk netto (XII-XIII)		161	153
Podstawowy zysk netto na 1 akcję zwykłą (w zł)	19	0,28	0,27
Rozwodniony zysk netto na 1 akcję zwykłą (w zł)	19	0,28	0,27

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Zysk netto	161	153
Inne całkowite dochody podlegające przeklasyfikowaniu do wyniku w kolejnych okresach sprawozdawczych:	2	-1
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	2	-1
Inne całkowite dochody nie podlegające przeklasyfikowaniu do wyniku w kolejnych okresach sprawozdawczych:	-1	1
Zyski (straty) aktuarialne	-1	-1
Przeszacowanie w związku z reklasyfikacją do nieruchomości inwestycyjnych	-	2
Razem inne całkowite dochody po opodatkowaniu	1	-
Całkowite dochody ogółem	162	153

Zestawienie zmian w kapitale własnym

	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Stan na 01.01.2019	6	931	2	162	211	1 312
Zysk netto	-	-	-	-	161	161
Inne całkowite dochody	-	-	1	-	-	1
Dywidenda	-	-151	-	-	-154	-305
Stan na 31.12.2019	6	780	3	162	218	1 169
Stan na 01.01.2018	6	653	2	374	99	1 134
Zysk netto	-	-	-	-	153	153
Połączenie z Primetech S.A.*	-	278	-	-	-	278
Dywidenda	-	-	-	-212	-41	-253
Stan na 31.12.2018	6	931	2	162	211	1 312

*Przejęcie wydzielonej części Primetech S.A. (dawniej: Kopex S.A.) stanowiącej zorganizowaną część przedsiębiorstwa.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

		Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
A k t y w a	Nota		
I. Aktywa trwałe		951	1 087
1. Wartości niematerialne, w tym:	20	194	200
- wartość firmy	21	162	162
2. Rzeczowe aktywa trwałe	22,42	457	365
2.1. Środki trwałe		425	341
2.2. Środki trwałe w budowie		32	24
3. Należności długoterminowe		1	31
4. Inwestycje długoterminowe		209	414
4.1. Nieruchomości	23,42	31	77
4.2. Długoterminowe aktywa finansowe	24	178	337
5. Pozostałe aktywa długoterminowe (rozliczenia międzyokresowe)		1	1
6. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	18	89	76
II. Aktywa obrotowe		1 670	1 155
1. Zapasy	25	210	260
2. Należności krótkoterminowe	27	797	715
2.1. Z tytułu leasingu finansowego	26	-	20
2.2. Z tytułu dostaw i usług		783	688
2.3. Z tytułu podatków, w tym:		4	1
2.3.1. Z tytułu bieżącego podatku dochodowego		1	-
2.4. Pozostałe należności		10	6
3. Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	28	45	39
4. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	29	528	128
5. Pozostałe aktywa krótkoterminowe (rozliczenia międzyokresowe)	30	7	4
6. Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	31	83	9
A k t y w a r a z e m		2 621	2 242

		Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Pasywa	Nota		
I. Kapitał własny		1 169	1 312
1. Kapitał zakładowy	33	6	6
2. Kapitał zapasowy	34	780	931
3. Kapitał z aktualizacji wyceny		3	2
4. Pozostałe kapitały rezerwowe	34	162	162
5. Zyski zatrzymane	35	218	211
II. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania		1 452	930
1. Rezerwy na zobowiązania	37	76	108
1.1. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne		36	39
a) długoterminowa		25	27
b) krótkoterminowa		11	12
1.2. Pozostałe rezerwy		40	69
a) długoterminowe		6	5
b) krótkoterminowe		34	64
2. Zobowiązania długoterminowe		471	339
2.1. Kredyty, pożyczki i obligacje	38,43	421	338
2.2. Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu	42	49	-
2.3. Inne zobowiązania długoterminowe	43	1	1
3. Zobowiązania krótkoterminowe		880	455
3.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	43	191	141
3.2. Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń		11	9
3.3. Zobowiązania z tytułu podatków, w tym:		78	61
3.3.1. Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		48	32
3.4. Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu	42	18	-
3.5. Krótkoterminowe kredyty, pożyczki i obligacje	38,43	521	194
3.6. Inne	43	61	50
4. Pozostałe zobowiązania (rozliczenia międzyokresowe)	44	25	28
Pasywa razem		2 621	2 242

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej - metoda pośrednia		
I. Zysk brutto	201	191
II. Korekty razem	307	-3
1. Amortyzacja	160	137
2. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	-4	12
3. (Zysk) strata z tytułu działalności inwestycyjnej	153	2
4. Zmiana stanu rezerw	-34	20
5. Zmiana stanu zapasów	50	-5
6. Zmiana stanu należności	-57	86
7. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	84	-258
8. Podatek dochodowy zapłacony	-39	-4
9. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-6	5
10. Inne korekty	-	3
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II)	508	189
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
I. Wpływy	127	144
1. Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	66	20
2. Z aktywów finansowych, w tym:	61	11
- dywidendy i udziały w zyskach	21	2
- spłata udzielonych pożyczek długoterminowych i krótkoterminowych	35	8
- odsetki	2	1
- inne wpływy z aktywów finansowych	3	-
3. Środki pieniężne – przejęcie wydzielonej części przedsiębiorstwa	-	113
II. Wydatki	324	177
1. Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	204	137
2. Na aktywa finansowe, w tym:	120	40
- nabycie aktywów finansowych*	72	8
- udzielone pożyczki długoterminowe i krótkoterminowe	48	32
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	-197	-33
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
I. Wpływy	474	91
1. Kredyty i pożyczki	274	91
2. Emisja dłużnych papierów wartościowych	200	-
II. Wydatki	385	502
1. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	305	253
2. Spłaty kredytów i pożyczek	50	227
3. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego – nota 42	16	9
4. Odsetki	14	13
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	89	-411
D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/-B.III+/-C.III)	400	-255
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	400	-255
F. Środki pieniężne na początek okresu	128	383
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/- D), w tym:	528	128

*70 mln zł dotyczy podwyższenia kapitału w De Estate Sp. z o.o.

II. ZASADY RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

Nazwa: FAMUR S.A.

Siedziba: : Katowice , ul. Armii Krajowej 51

Podstawowy przedmiot działalności - produkcja maszyn dla górnictwa, kopalnictwa i budownictwa (PKD 29.52 A)

Organ prowadzący rejestr: Sąd Rejonowy w Katowicach – Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego numer KRS 0000048716

Czas trwania jednostki: nieograniczony

Okres objęty sprawozdaniem finansowym: 01.01.2019r.– 31.12.2019r.

Jednostką dominującą dla FAMUR S.A. jest TDJ Equity I Sp. z o.o., a jednostką dominującą najwyższego szczebla jest TDJ S.A.

2. Identyfikacja skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Spółka sporządziła skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony w dniu 31.12.2019r., które zostało zatwierdzone do publikacji 20.04.2020r.

3. Skład Zarządu

Na dzień 31.12.2019r. w skład Zarządu wchodzi:

Mirosław Bendzera	Prezes Zarządu
Beata Zawiszowska	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych
Dawid Gruszczyk	Wiceprezes Zarządu ds. Sprzedaży Krajowej Underground
Tomasz Jakubowski	Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych Underground
Ireneusz Kazimierski	Wiceprezes Zarządu ds. Surface
Adam Toborek	Wiceprezes Zarządu ds. Sprzedaży Eksportowej Underground

Na dzień 31.12.2018r. w skład Zarządu Spółki Famur wchodzi:

Mirosław Bendzera	Prezes Zarządu
Beata Zawiszowska	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych
Bartosz Bielak	Wiceprezes Zarządu ds. Strategii i Rozwoju
Dawid Gruszczyk	Wiceprezes Zarządu ds. Sprzedaży Krajowej Underground
Tomasz Jakubowski	Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych Underground
Waldemar Łaski	Wiceprezes Zarządu ds. Surface
Adam Toborek	Wiceprezes Zarządu ds. Sprzedaży Eksportowej Underground
Zdzisław Szypuła	Wiceprezes Zarządu

W dniu 25.09.2018r. rezygnację z funkcji Wiceprezesa Zarządu złożył Pan Zdzisław Szypuła, ze skutkiem na dzień 31.12.2018r.

W dniu 26.02.2019r. Pan Bartosz Bielak złożył rezygnację z pełnienia funkcji Wiceprezesa ds. Strategii i Rozwoju ze skutkiem na dzień 28.02.2019r.

W dniu 12.11.2019r. rezygnację z funkcji Wiceprezesa Zarządu ds. Surface złożył Pan Waldemar Łaski, ze skutkiem na dzień 12.11.2019r.

W dniu 12.11.2019r. na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Surface został powołany Pan Ireneusz Kazimierski.

4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 20.04.2020r.

5. Szacunki i subiektywna ocena

5.1. Szacunki

Sporządzenie sprawozdania finansowego wymaga od Zarządu Spółki dokonania szacunków. Zarząd weryfikuje przyjęte szacunki w oparciu o zmiany czynników branżowych pod uwagę przy ich dokonywaniu, nowe informacje lub doświadczenia z przeszłości. Dlatego też szacunki dokonane na dzień 31.12.2019 roku mogą w przyszłości ulec zmianie. Główne szacunki zostały opisane w poszczególnych notach objaśniających do sprawozdania finansowego.

5.2. Subiektywna ocena

W przypadku, gdy dana transakcja nie jest uregulowana w żadnym standardzie bądź interpretacji, Zarząd kierując się subiektywną oceną, określa i stosuje politykę rachunkowości, która zapewni, iż sprawozdanie finansowe będzie zawierać wiarygodne informacje prawidłowo, jasno i rzetelnie przedstawiające sytuację majątkową i finansową Spółki, wyniki jej działalności i przepływy pieniężne. Subiektywna ocena zostaje dokonana w taki sposób, aby sprawozdanie finansowe odzwierciedlało treść ekonomiczną transakcji, było obiektywne, sporządzone zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny oraz kompletne we wszystkich istotnych aspektach.

5.3. Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

6. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych oraz pochodnych instrumentów finansowych, które są wyceniane według wartości godziwej.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego zidentyfikowano okoliczności wynikające z pandemii koronawirusa wpływające na kontynuowanie działalności przez Spółkę. Zarząd przeanalizował sytuację w kontekście COVID-19 oraz w oparciu o rozpatrywane scenariusze, na chwilę obecną w obszarze płynności, finansowania i zabezpieczenia kontynuowania działalności operacyjnej nie identyfikuje ryzyka dla kontynuacji działalności w przewidywanej przyszłości, w tym z uwzględnieniem opisanych w nocie 54 zdarzeń po dniu bilansowym.

Istotne zasady rachunkowości zostały przedstawione jako element poszczególnych not objaśniających do sprawozdania finansowego. Spółka stosowała zasady rachunkowości w sposób ciągły dla wszystkich prezentowanych okresów sprawozdawczych.

6.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”). Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania MSSF, MSSF mające zastosowanie do tego sprawozdania finansowego nie różnią się od MSSF UE.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”).

6.2. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdania finansowego

Walutą funkcjonalną Spółki i walutą sprawozdawczą niniejszego sprawozdania finansowego jest PLN. Prezentowane dane są w milionach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej.

7. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony 31.12.2018r., z wyjątkiem zastosowania nowych lub zmienionych standardów oraz interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się od 01.01.2019r. i później.

Spółka zastosowała po raz pierwszy MSSF 16 Leasing („MSSF 16”). Pozostałe nowe lub zmienione standardy oraz interpretacje, które mają zastosowanie po raz pierwszy w 2019 roku nie mają istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy. Opis rodzaju, skutki zmian zasad rachunkowości ujawniono w dalszej części noty.

7.1. MSSF 16 – Leasing

MSSF 16 zastępuje MSR 17 Leasing („MSR 17”) oraz związane z nimi interpretacje. Standard określa zasady ujmowania, wyceny, prezentacji i ujawniania leasingu i wymaga, aby leasingobiorcy rozliczali większość umów leasingowych w ramach jednego modelu bilansowego.

Rachunkowość leasingodawcy zgodnie z MSSF 16 pozostaje zasadniczo niezmienną w stosunku do MSR 17. Leasingodawcy będą nadal klasyfikować leasing jako operacyjny lub finansowy, stosując podobne zasady jak w MSR 17. Dlatego też MSSF 16 nie miał wpływu na leasing, w którym Spółka jest leasingodawcą.

Spółka posiada umowy leasingu (prawo wieczystego użytkowania gruntów, maszyny, pojazdy). Przed przyjęciem MSSF 16, Spółka klasyfikowała każdy z leasingów (jako leasingobiorca) na dzień rozpoczęcia okresu leasingu jako leasing finansowy lub operacyjny. Leasing był klasyfikowany jako finansowy, jeżeli zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu zostały przeniesione na Spółkę. W przeciwnym razie leasing był klasyfikowany jako operacyjny. Leasing finansowy był kapitalizowany w wartości godziwej przedmiotu leasingu ustalonej na dzień rozpoczęcia okresu leasingu lub w kwotach równych wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, jeżeli była ona niższa od wartości godziwej. Opłaty leasingowe były rozdzielane pomiędzy odsetki (ujęte jako koszty finansowe) i zmniejszenie zobowiązania z tytułu leasingu. W leasingu operacyjnym przedmiot umowy nie był aktywowany, a opłaty leasingowe były ujmowane jako koszty najmu w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres leasingu.

Po przyjęciu MSSF 16 Spółka zastosowała jedno podejście do ujmowania i wyceny dla wszystkich umów leasingu, których jest leasingobiorcą, z wyjątkiem leasingu krótkoterminowego i leasingu aktywów o niskiej wartości. Spółka ujęła zobowiązania z tytułu leasingu oraz aktywa z tytułu prawa do użytkowania bazowego składnika aktywów.

Spółka wdrożyła MSSF 16 z zastosowaniem zmodyfikowanej metody retrospektywnej, tj. z łącznym efektem pierwszego zastosowania standardu ujętym w dniu pierwszego zastosowania. Spółka zdecydowała się skorzystać z praktycznego rozwiązania pozwalającego na stosowanie standardu tylko w odniesieniu do umów, które zostały wcześniej zidentyfikowane jako umowy leasingu zgodnie z MSR 17 w dniu pierwszego zastosowania. Spółka zdecydowała się również skorzystać ze zwolnień z tytułu ujęcia umów leasingowych, których okres leasingu w dniu rozpoczęcia wynosi 12 miesięcy lub krócej i które nie zawierają opcji zakupu („leasing krótkoterminowy”) oraz umów leasingowych, dla których bazowy składnik aktywów ma niską wartość („aktywa o niskiej wartości”).

Ponadto Spółka skorzystała z następujących dopuszczalnych praktycznych rozwiązań w odniesieniu do leasingów uprzednio sklasyfikowanych jako leasingi operacyjne zgodnie z MSR 17:

- Spółka zastosowała jedną stopę dyskonta dla portfela leasingów o podobnych cechach,
- Spółka zastosowała uproszczone podejście w odniesieniu do umów leasingu, których okres kończy się po upływie 12 miesięcy od dnia pierwszego zastosowania, polegające na ujęciu tych leasingów zgodnie z wymogami dotyczącymi krótkoterminowych umów leasingu oraz przedstawieniu kosztów z nimi związanych w ujawnieniu obejmującym poniesione koszty krótkoterminowych umów leasingowych,
- Spółka wyłączyła początkowe koszty bezpośrednie z wyceny składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania w dniu pierwszego zastosowania.

W wyniku wdrożenia MSSF 16 Spółka rozpoznała aktywa z tytułu prawa do użytkowania w wartości równej zobowiązaniom z tytułu leasingu. Średnioważona stopa dyskontowa przyjęta na moment pierwszego zastosowania standardu wyniosła 3,2%.

Wpływ MSSF 16 na sprawozdanie z sytuacji finansowej (zwiększenie) na dzień pierwszego zastosowania, tj. 1 stycznia 2019 roku:

Rzeczowe aktywa trwałe: + 34 mln zł

Nieruchomości inwestycyjne: + 24 mln zł

Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu: +48 mln zł

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu: +10 mln zł

Pozostałe ujawnienia dotyczące prawa do użytkowania aktywów oraz zobowiązań leasingowych zamieszczono w nocie nr 42.

Poniżej przedstawiono nowe zasady rachunkowości Spółki po przyjęciu MSSF 16:

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania

Spółka rozpoznaje aktywa z tytułu prawa do użytkowania w dacie rozpoczęcia leasingu (tj. w dniu, kiedy bazy składnik aktywów jest dostępny do użytkowania).

- Aktywa z tytułu prawa do użytkowania rzeczowych aktywów trwałych wyceniane są według kosztu, pomniejszone o łączne odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości, skorygowanego z tytułu jakiegokolwiek aktualizacji wyceny zobowiązań z tytułu leasingu. Koszt aktywów z tytułu prawa do użytkowania obejmuje kwotę ujętych zobowiązań z tytułu leasingu, poniesionych początkowych kosztów bezpośrednich oraz wszelkich opłat leasingowych zapłaconych w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe. O ile Spółka nie ma wystarczającej pewności, że na koniec okresu leasingu uzyska tytuł własności przedmiotu leasingu, ujęte aktywa z tytułu prawa do użytkowania są amortyzowane metodą liniową przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania lub okres leasingu. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania podlegają utracie wartości.

- Aktywa z tytułu prawa do użytkowania nieruchomości inwestycyjnych wyceniane są w wartości godziwej.

Zobowiązania z tytułu leasingu

W dacie rozpoczęcia leasingu Spółka wycenia zobowiązania z tytułu leasingu w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. Opłaty leasingowe obejmują opłaty stałe (w tym zasadniczo stałe opłaty leasingowe) pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe, zmienne opłaty, które zależą od indeksu lub stawki oraz kwoty, których zapłaty oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej. Opłaty leasingowe obejmują również cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć jej wykonanie przez Spółkę oraz płatności kar pieniężnych za wypowiedzenie leasingu, jeżeli w warunkach leasingu przewidziano możliwość wypowiedzenia leasingu przez Spółkę. Zmienne opłaty leasingowe, które nie zależą od indeksu lub stopy, są ujmowane jako koszty w okresie, w którym następuje zdarzenie lub warunek powodujący płatność.

Przy obliczaniu wartości bieżącej opłat leasingowych Spółka stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy w dniu rozpoczęcia leasingu, jeżeli stopy procentowej leasingu nie można z łatwością ustalić. Po dacie rozpoczęcia kwota zobowiązań z tytułu leasingu zostaje zwiększona w celu odzwierciedlenia odsetek i zmniejszona o dokonane płatności leasingowe. Ponadto wartość bilansowa zobowiązań z tytułu leasingu podlega ponownej

wycenie w przypadku zmiany okresu leasingu, zmiany zasadniczo stałych opłat leasingowych lub zmiany osądu odnośnie zakupu aktywów bazowych.

Leasing krótkoterminowy i leasing aktywów o niskiej wartości

Spółka stosuje zwolnienie z ujmowania leasingu krótkoterminowego do swoich krótkoterminowych umów leasingu (tj. umów, których okres leasingu wynosi 12 miesięcy lub krócej od daty rozpoczęcia i nie zawiera opcji kupna). Spółka stosuje również zwolnienie w zakresie ujmowania leasingu aktywów o niskiej wartości w odniesieniu do leasingu o niskiej wartości. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu krótkoterminowego i leasingu aktywów o niskiej wartości ujmowane są jako koszty metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Istotne osądy i szacunki przy określaniu okresu leasingu umów z opcjami przedłużenia

Spółka ustala okres leasingu jako nieodwołalny okres leasingu, łącznie z okresami objętymi opcją przedłużenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że opcja zostanie zrealizowana, oraz okresami objętymi opcją wypowiedzenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że opcja nie zostanie wykonana.

7.2. Pozostałe

Interpretacja KIMSF 23 Niepewność związana z ujmowaniem podatku dochodowego

Interpretacja wyjaśnia sposoby ujmowania i wyceny podatku dochodowego zgodnie z MSR 12, jeżeli istnieje niepewność związana z jego ujęciem. Nie dotyczy ona podatków ani opłat nieobjętych zakresem MSR 12, ani też nie obejmuje wymogów dotyczących odsetek i kar związanych z niepewnym ujmowaniem podatku dochodowego. Interpretacja dotyczy w szczególności:

- odrębnego uwzględniania przez jednostkę przypadków niepewnego traktowania podatkowego;
- założeń czynionych przez jednostkę co do kontroli ujęcia podatku przez organy podatkowe;
- sposobu, w jaki jednostka ustala dochód podlegający opodatkowaniu (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, nierozliczone straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe;
- sposobu, w jaki jednostka uwzględnia zmiany faktów i okoliczności.

Jednostka musi ustalić, czy rozpatruje każde niepewne ujęcie podatkowe osobno, czy też łącznie z jednym lub większą liczbą innych niepewnych ujęć. Należy postępować zgodnie z podejściem, które lepiej przewiduje rozwiązanie niepewności.

Interpretacja nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

Zmiany do MSSF 9: Wcześniejsze spłaty z ujemną rekompensatą

Zgodnie z MSSF 9 instrument dłużny może być wyceniony według zamortyzowanego kosztu lub według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, pod warunkiem, że umowne przepływy pieniężne to wyłącznie spłaty kapitału i odsetki od niespłaconej kwoty głównej (kryterium SPPI), a instrument jest utrzymywany w ramach odpowiedniego modelu biznesowego dla tej klasyfikacji. Zmiany do MSSF 9 precyzują, że składnik aktywów finansowych spełnia kryterium SPPI bez względu na zdarzenie lub okoliczność, która powoduje przedterminowe rozwiązanie umowy i niezależnie od tego, która strona płaci lub otrzymuje uzasadnioną rekompensatę za wcześniejsze rozwiązanie umowy.

Zmiany nie mają istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

Zmiany do MSR 19: Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu

Zmiany do MSR 19 precyzują, że w przypadku zmiany, ograniczenia lub rozliczenia programu w trakcie rocznego okresu sprawozdawczego, jednostka jest zobowiązana do ustalenia bieżącego kosztu usługi za pozostałą część okresu po zmianie, ograniczeniu lub rozliczeniu programu, przy zastosowaniu założeń aktuarialnych wykorzystanych do ponownej wyceny zobowiązania (składnika aktywów) netto z tytułu określonych świadczeń, odzwierciedlającego korzyści oferowane w ramach programu oraz aktywa programu po tym zdarzeniu. Jednostka jest również zobowiązana do określenia odsetek netto za pozostałą część okresu po zmianie, ograniczeniu lub rozliczeniu programu przy użyciu zobowiązania (składnika aktywów) netto z tytułu określonych świadczeń odzwierciedlającego korzyści oferowane w ramach programu i aktywa programu po tym zdarzeniu oraz stopę dyskontową zastosowaną do ponownej wyceny zobowiązania (składnika aktywów) netto z tytułu określonych świadczeń.

Zmiany nie mają istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

Zmiany do MSR 28: Udziały długoterminowe w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach

Zmiany precyzują, że jednostka stosuje MSSF 9 do długoterminowych udziałów w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, do których nie stosuje się metody praw własności, ale co do zasady stanowi część inwestycji netto jednostki w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu (udziały długoterminowe). Wyjaśnienie to jest istotne, ponieważ sugeruje, że oczekiwany model strat kredytowych w MSSF 9 ma zastosowanie do takich udziałów długoterminowych.

Zmiany precyzują również, że stosując MSSF 9 jednostka nie bierze pod uwagę strat jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia ani żadnych strat z tytułu utraty wartości inwestycji netto w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, które wynikają ze stosowania MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych.

Zmiany nie mają istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2015-2017

- MSSF 3 Połączenia jednostek

Zmiany wyjaśniają, że gdy jednostka uzyskuje kontrolę nad jednostką, która jest wspólnym działaniem, stosuje wymogi dotyczące połączenia jednostek realizowanego etapami, w tym dokonując ponownej wyceny uprzednio należących do niej udziałów we wspólnym działaniu według wartości godziwej. W ten sposób jednostka przejmująca dokonuje ponownej wyceny wszystkich uprzednio należących do niej udziałów we wspólnym działaniu.

Zmiany nie mają istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- MSSF 11 Wspólne ustalenia umowne

Zmiany precyzują, że strona, która uczestniczy we wspólnym działaniu, lecz nie sprawuje nad nim współkontroli, może uzyskać wspólną kontrolę nad wspólnym działaniem, w którym działalność wspólnego działania stanowi przedsięwzięcie zgodnie z definicją w MSSF 3. W takich przypadkach uprzednio posiadane udziały we wspólnym działaniu nie podlegają ponownej wycenie.

Zmiany nie mają istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- MSR 12 Podatek dochodowy

Zmiany precyzują, że skutki podatkowe wynikające z wypłaty dywidend są bardziej bezpośrednio związane z przeszłymi transakcjami lub zdarzeniami, które doprowadziły do uzyskania zysków podlegających podziałowi, niż z wypłatami na rzecz właścicieli. W związku z tym jednostka ujmuje skutki podatkowe wypłaty dywidend w wyniku finansowym, innych całkowitych dochodach lub kapitale własnym w zależności od tego, gdzie jednostka ujęła te przeszłe transakcje lub zdarzenia.

Zmiany nie mają istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- MSR 23 Koszty finansowania zewnętrznego

Zmiany precyzują, że jednostka traktuje wszelkie pożyczki pierwotnie zaciągnięte w celu wytworzenia dostosowywanego składnika aktywów jako część pożyczek ogólnych, gdy zasadniczo wszystkie działania niezbędne do przygotowania tego składnika aktywów do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży są zakończone.

Zmiany nie mają istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

8. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

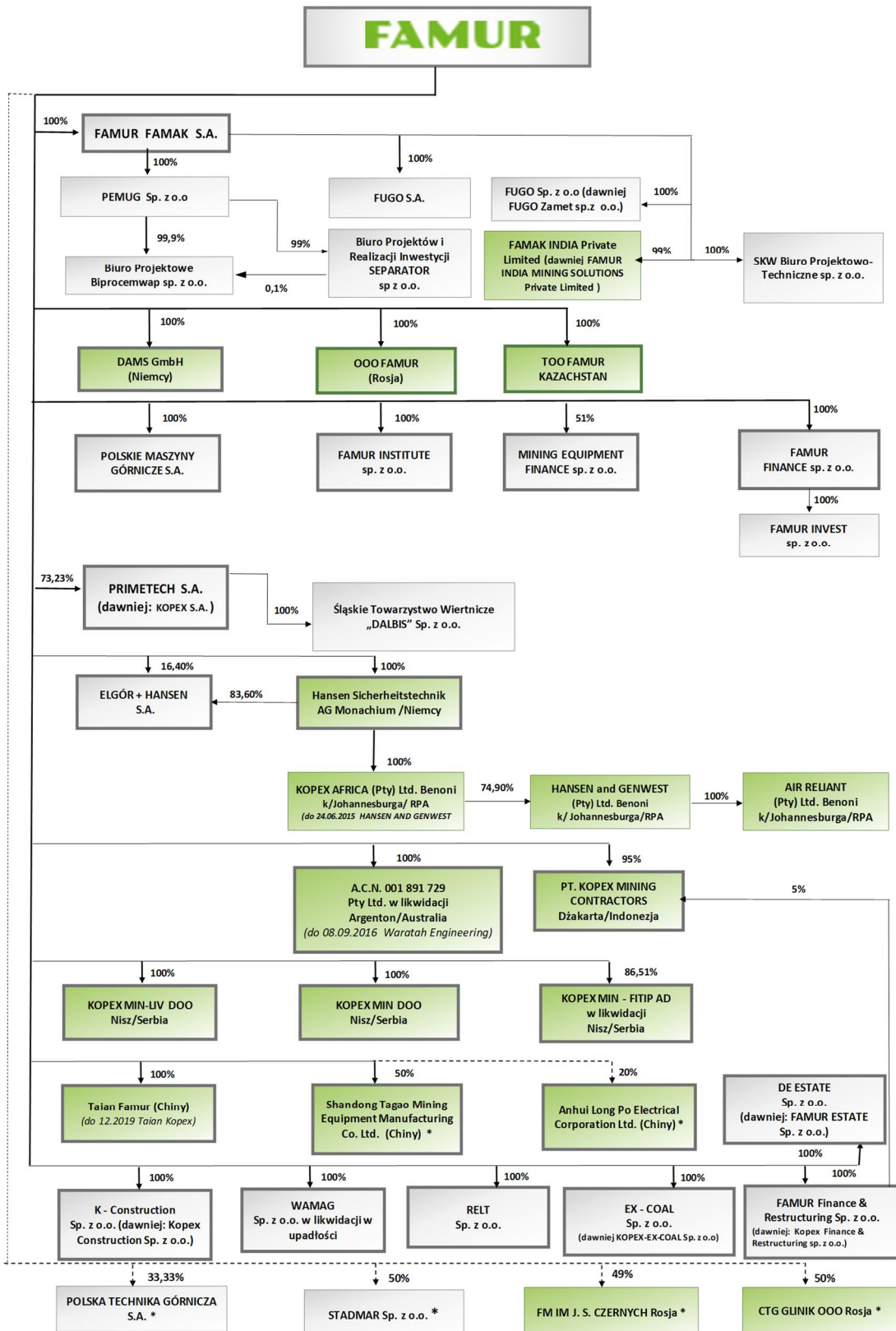
Następujące standardy i interpretacje zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, jednak nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później;
- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później;
- Zmiany do Odniesień do Założeń Konceptyjnych zawartych w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (opublikowano dnia 29 marca 2018 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 3 Połączenia jednostek (opublikowano dnia 22 października 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSR 1 i MSR 8: Definicja istotności (opublikowano dnia 31 października 2018 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 9, MSR 39 i MSSF 7: Reforma wskaźników referencyjnych stóp procentowych (opublikowano dnia 26 września 2019 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych: Podział zobowiązań na krótkoterminowe i długoterminowe (opublikowano dnia 23 stycznia 2020 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – data wejścia w życie nie została jeszcze określona.

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w Unii Europejskiej mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez Unię Europejską.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji Zarząd nie zakończył jeszcze prac nad oceną wpływu wprowadzenia pozostałych standardów oraz interpretacji na stosowane przez Spółkę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Spółki lub jej wyników finansowych.

9. Skład Grupy Kapitałowej Famur na dzień 31.12.2019

Uwaga: kolorem zielonym zaznaczono spółki z siedzibą za granicą.

*) podmioty nie są spółkami zależnymi
Źródło: Grupa Famur, Grupa Primetech

Zmiany w Grupie Kapitałowej, które miały miejsce w 2019 roku zostały opisane w nocie nr 51. Zmiany podmiotu bilansowego zostały opisane w nocie nr 53.

10. Segmenty operacyjne

10.1. Wybrane zasady rachunkowości

Spółka prezentuje informacje dotyczące segmentów działalności zgodnie z MSSF 8 „Segmenty operacyjne”.

Głównymi produktami Grupy Famur są maszyny i urządzenia wchodzące w skład kompleksu ścianowego, kombajny chodnikowe, przenośniki taśmowe oraz wyposażenie uzupełniające, które wchodzi w skład segmentu Underground oraz urządzenia przetadunkowe i dźwignice, które wraz z usługą kompleksowej budowy górniczych wyciągów szybowych tworzą segment Surface.

Spółka nie prezentuje informacji o nakładach na środki trwałe, sumie aktywów i zobowiązaniach w podziale na segmenty z uwagi na fakt, iż dane w takim układzie nie są analizowane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji.

Spółka działa w wielu obszarach geograficznych, dlatego kierownictwo jednostki uznało za konieczne uzupełnienie zaprezentowanych przychodów o poszczególne obszary geograficzne.

10.2. Segmenty branżowe

za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	Underground	Surface	Razem
Przychody ze sprzedaży	1 585	3	1 588
kraj	1 083	3	1 086
eksport	502	-	502
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	1 060	3	1 063
Zysk brutto na sprzedaży	525	-	525
Koszty zarządu i sprzedaży	129	-	129
Zysk na sprzedaży (wynik segmentu)	396	-	396
Pozostałe przychody operacyjne			44
Pozostałe koszty operacyjne			87
Zysk z działalności operacyjnej			353
Przychody finansowe			54
Koszty finansowe			206
Zysk brutto			201
Podatek dochodowy			40
Zysk netto			161

za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	Underground	Surface	Razem
Przychody ze sprzedaży	1 362	22	1 384
kraj	988	22	1 010
eksport	374	-	374
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	978	20	998
Zysk brutto na sprzedaży	384	2	386
Koszty zarządu i sprzedaży	127	-	127
Zysk na sprzedaży (wynik segmentu)	257	2	259
Pozostałe przychody operacyjne			28
Pozostałe koszty operacyjne			59
Zysk z działalności operacyjnej			228
Przychody finansowe			24
Koszty finansowe			61
Zysk brutto			191
Podatek dochodowy			38
Zysk netto			153

10.3. Segmenty geograficzne

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Polska	1 086	1 010
Rosja i WNP	410	301
Unia Europejska	8	35
Pozostałe kraje europejskie	1	8
Pozostałe (Ameryka, Azja, Afryka, Australia)	83	30
Razem	1 588	1 384
Eksport razem	502	374
Kraj	1 086	1 010

10.4. Informacje na temat głównych klientów

W 2019 roku przychody z tytułu sprzedaży do trzech klientów przekroczyły dla każdego z nich pojedynczo poziom 10%. Klienci nie są powiązani ze Spółką. Przychody te zostały osiągnięte w segmencie Underground.

Poziom przychodów dla tych klientów był następujący:

Klient 1: 490 mln zł

Klient 2: 351 mln zł

Klient 3: 241 mln zł

W 2018 roku przychody z tytułu sprzedaży do trzech klientów przekroczyły dla każdego z nich pojedynczo poziom 10%. Klienci nie są powiązani ze Spółką. Przychody te zostały osiągnięte w segmencie Underground.

Poziom przychodów dla tych klientów był następujący:

Klient 1: 364 231 tys. zł

Klient 2: 292 818 tys. zł

Klient 3: 219 866 tys. zł

11. Przychody z umów z klientami

11.1. Wybrane zasady rachunkowości

Zgodnie z MSSF 15 przychody ujmuje się w kwocie wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Spółka prowadzi działalność w obszarze produkcji i sprzedaży maszyn.

• Sprzedaż towarów

Jeżeli umowa zawiera tylko jedno zobowiązanie do wykonania świadczenia – sprzedaż towaru, przychód jest rozpoznawany w określonym momencie, tj. gdy klient uzyska kontrolę nad towarem (co do zasady w momencie dostawy).

- Wynagrodzenie zmienne

Niektóre umowy z klientami zawierają kwoty zmienne wynagrodzenia w związku z udzielaniem upustów, rabatów, nakładaniem kar. Zgodnie z MSSF 15, jeśli wynagrodzenie określone w umowie obejmuje kwotę zmienną, jednostka oszacowuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta i zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w momencie, kiedy ustanie niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego.

- Gwarancje

Spółka udziela gwarancji na sprzedawane towary. Zazwyczaj gwarancje stanowią zapewnienie klienta, że dany produkt jest zgodny z ustaloną przez strony specyfikacją i nie stanowią dodatkowej usługi. W konsekwencji, większość istniejących gwarancji jest ujmowana zgodnie z MSR 37 Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe. Niemniej jednak, niektóre niestandardowe umowy z klientami zawierają gwarancje rozszerzone. Zgodnie z MSSF 15 taka gwarancja stanowi oddzielną usługę – ujmowaną jako zobowiązanie do wykonania świadczenia, do której przypisuje się część ceny transakcyjnej.

- **Sprzedaż pakietu dóbr i usług lub pakietu kilku usług, świadczonych w różnym okresie**

Zgodnie z MSSF 15, cenę transakcyjną przypisuje się do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia na podstawie proporcjonalnej indywidualnej ceny sprzedaży.

Umowy z klientami, zawierane przez spółkę są konstruowane w oparciu o fakt iż jej przedmiot jest dostosowywany do indywidualnego zapotrzebowania zamawiającego, a także ma charakter nieodwołalny. W konsekwencji Spółka przenosi kontrolę i tym samym spełnia zobowiązanie do wykonania świadczenia w miarę upływu czasu. A zatem zgodnie z MSSF 15, Spółka ujmuje przychody ze sprzedaży usług w miarę upływu czasu mierząc stopień całkowitego spełnienia tego zobowiązania do wykonania świadczenia stosując metodę stopnia zaawansowania. Stopień zaawansowania realizacji umowy mierzony jest jako proporcja kosztów poniesionych do dnia bilansowego w stosunku do szacowanych kosztów łącznych.

Spółka rozpoznaje przychody w korespondencji z pozycją „Należności z tytułu dostaw i usług”. Zgodnie z MSSF 15, jeśli jednostka spełnia zobowiązanie, dokonując przekazania dóbr lub usług klientowi, zanim klient zapłaci wynagrodzenie lub przed terminem jego wymagalności, jednostka przedstawia umowę jako składnik aktywów z tytułu umowy, z wyłączeniem wszelkich kwot przedstawianych jako należności.

- **Zaliczki otrzymane od klientów**

Spółka prezentuje zaliczki otrzymane od klientów w pozycji „Inne krótkoterminowe zobowiązania”.

Zgodnie z MSSF 15, Spółka ocenia czy umowa zawiera istotny element finansowania. Spółka zdecydowała się skorzystać z praktycznego rozwiązania, zgodnie z którym nie koryguje przyrzeczonej kwoty wynagrodzenia o wpływ istotnego elementu finansowania, jeśli w momencie zawarcia umowy oczekuje, że okres od momentu przekazania przyrzeczonego dobra lub usługi klientowi do momentu zapłaty za dobro lub usługę przez klienta wyniesie nie więcej niż jeden rok. Dlatego też, dla krótkoterminowych zaliczek Spółka nie wydziela istotnego elementu finansowania.

W przypadku umów z klientami, dla których okres pomiędzy przekazaniem przyrzeczonego dobra lub usługi klientowi a momentem zapłaty za dobro lub usługę przekracza jeden rok Spółka ocenia, że umowy zawierają istotny element finansowania. W Spółce sytuacje takie nie wystąpiły w okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym.

- **Wymogi w zakresie prezentacji i ujawniania informacji**

Spółka przedstawiła ujęte przychody z tytułu umów z klientami w podziale na kategorie, które odzwierciedlają sposób, w jaki czynniki ekonomiczne wpływają na charakter, kwotę, termin płatności oraz niepewność przychodów i przepływów pieniężnych. Spółka ujawniła ponadto informacje, które umożliwią użytkownikom sprawozdania finansowego zrozumienie powiązania między ujawnieniem przychodów w podziale na kategorie a informacjami o przychodach, które Spółka ujawnia dla każdego segmentu sprawozdawczego.

Tabela poniżej przedstawia podział przychodów z tytułu dostaw i usług ze względu na stosowane standardy rachunkowości.

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Przychody z umów z klientami (MSSF 15)	1 317	1 178
Przychody z tytułu dzierżawy (MSSF 16)	271	206
Przychody z tytułu dostaw i usług, razem	1 588	1 384

Tabela poniżej przedstawia przychody z tytułu umów z klientami w podziale na kategorie, które odzwierciedlają sposób, w jaki czynniki ekonomiczne wpływają na charakter, kwotę, termin płatności oraz niepewność przychodów i przepływów pieniężnych.

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019		za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	
	Underground	Surface	Underground	Surface
Polska	812	3	782	22
Rosja i WNP	410	-	301	-
Unia Europejska	8	-	35	-
Pozostałe kraje europejskie	1	-	8	-
Pozostałe (Ameryka, Azja, Afryka, Australia)	83	-	30	-
Przychody z umów z klientami ogółem	1 314	3	1 156	22
z tego:				
Przychody ujęte metodą stopnia zaawansowania	964	3	758	21
Pozostałe przychody rozpoznawane zgodnie z MSSF 15	350	-	398	1

Aktywa i zobowiązania z tytułu umów z klientami

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
aktywa z tytułu umów otrzymane zaliczki	146 32	49 39

Aktywa z tytułu umów obejmują należne kwoty wynikające z wykonanych na dzień bilansowy świadczeń, liczonych metodą stopnia zaawansowania.

W związku z zawartymi umowami Emitent na 31.12.2019r. ma zobowiązania do wykonania świadczenia w postaci dostaw maszyn i urządzeń w kwocie 135 mln zł (48 mln zł na 31.12.2018r.). Ustalone z klientami wynagrodzenie nie ma charakteru wynagrodzenia zmiennego. Dostawy te będą zrealizowane w I kwartale 2020r. (85 mln zł), II kwartale 2020 roku (38 mln zł) oraz III kwartale 2020 roku (12 mln zł).

12. Koszty według rodzaju

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
amortyzacja	160	137
zużycie materiałów i energii	693	605
usługi obce	237	222
podatki i opłaty	9	10
wynagrodzenia	197	169
ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	44	32
pozostałe koszty rodzajowe	19	39
Koszty według rodzaju, razem	1 359	1 214
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	-42	-55
Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	-172	-107
Koszt sprzedaży	-32	-33
Koszty ogólnego zarządu	-97	-94
Koszty wytworzenia sprzedanych produktów	1 016	925

13. Zatrudnienie i koszty zatrudnienia

Stan zatrudnienia	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Pracownicy umysłowi	1 092	899
Pracownicy fizyczni	1 530	1 667
Razem	2 622	2 566

Koszty zatrudnienia	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Wynagrodzenia	197	169
Składki na ubezpieczenie społeczne	35	30
Inne świadczenia pracownicze	9	2
Razem	241	201

14. Inne przychody operacyjne

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
odszkodowania	33	3
złomowanie	6	7
rozwiązanie rezerw	-	2
inne	4	9
Inne przychody operacyjne, razem	43	21

15. Inne koszty operacyjne

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
koszty napraw gwarancyjnych	39	34
koszty demontażu zwróconych kombajnów	7	7
kary, grzywny, odszkodowania	6	3
utworzone rezerwy	5	3
darowizny	3	4
inne	3	2
Inne koszty operacyjne, razem	63	53

16. Przychody finansowe

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Odsetki:		
z tytułu leasingu	6	7
od nieterminowych płatności	6	1
z lokat	3	3
z tytułu udzielonych pożyczek	2	2
pozostałe odsetki	2	1
Odsetki, razem	19	14
Inne przychody finansowe:		
rozliczenie kontraktów terminowych	3	7
pozostałe	1	1
Inne przychody finansowe, razem	4	8

17. Koszty finansowe

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Odsetki:		
z tytułu obligacji	13	8
z tytułu kredytów i pożyczek	8	7
z tytułu leasingu	-	1
pozostałe	6	3
Odsetki, razem	27	19
Inne koszty finansowe:		
gwarancje bankowe	5	2
ujemne różnice kursowe	4	19
provizje	2	4
pozostałe	1	1
Inne koszty finansowe, razem	12	26

18. Podatek dochodowy

18.1. Wybrane zasady rachunkowości

Obciążenie podatkowe składa się z bieżącego obciążenia podatkowego i odroczonego obciążenia podatkowego. Bieżący i odroczone podatek ujmuje się w wyniku, za wyjątkiem podatków wynikających z transakcji ujmowanych w pozostałych całkowitych dochodach lub w kapitale własnym.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Bieżący podatek za okres bieżący i poprzednie okresy ujmuje się jako zobowiązanie w kwocie, w jakiej nie został zapłacony.

Podatek odroczone jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości i wynika z różnic pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i zobowiązań a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi. Odroczone podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek podatkowych i przepisów obowiązujących w momencie realizacji aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego i uregulowania zobowiązań z tego tytułu.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są to kwoty przewidziane w przyszłych okresach do odliczenia od podatku dochodowego ze względu na ujemne różnice przejściowe, przeniesienie na kolejny okres nierozliczonych strat podatkowych oraz ulg podatkowych. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są ujmowane, jeżeli jest prawdopodobne, że w dającej się przewidzieć przyszłości zostanie osiągnięty dochód pozwalający na jego wykorzystanie.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego to kwoty podatku dochodowego wymagające zapłaty w przyszłych okresach w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych.

Różnice przejściowe są to różnice między wartością bilansową danego składnika aktywów lub zobowiązań a jego wartością podatkową.

18.2. Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
podatek dochodowy za okres bieżący	54	37
podatek odroczone	-14	1
Podatek dochodowy, razem	40	38

W przedsiębiorstwie Emitenta przeprowadzona była kontrola celno-skarbowa w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych za lata 2013 – 2015. We wrześniu 2018 roku kontrola celno-skarbowa zakończyła się wydaniem wyniku kontroli. W wydanym wyniku kontroli organ zakwestionował prawo podatnika do zaliczenia w koszty podatkowe opłat licencyjnych za korzystanie ze znaku towarowego „famur”. Emitent nie zgodził się z ustaleniami organu i nie skorygował zeznań podatkowych, jednocześnie wnosząc zastrzeżenia do wyniku kontroli. W związku z kwestionowaniem przez Emitenta ustaleń organu, kontrola celno-skarbowa została przekształcona w postępowanie podatkowe, które zakończyło się wydaniem w sierpniu 2019 roku Decyzji Podatkowej, której konsekwencją było powstanie zaległości podatkowej za kontrolowany okres 2013-2015 w łącznej kwocie 11,6 mln zł oraz powstanie odsetek w kwocie 3,2 mln zł, które zostały przez Spółkę uiszczono.

Powyższa decyzja nie miała negatywnego wpływu na bieżące wyniki finansowe Spółki, ze względu na utworzoną w roku 2018 rezerwę na ten cel. Spółka nie zgadza się z decyzją Organu Podatkowego i podejmie wszelkie przewidziane przepisami prawa podatkowego działania i środki odwoławcze mające na celu obronę własnego stanowiska. Do Decyzji Podatkowej Spółka wniosła odwołanie.

18.3. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Zysk brutto	201	191
Podatek dochodowy bieżącego okresu	40	38
Efektywna stawka podatku	20%	20%
Trwałe różnice przychodów i kosztów niebędących podatkowymi	12	8
Wynik skorygowany o różnice uzgadniające nominalną stawkę podatku	213	199
Nominalna stawka podatku dochodowego	19%	19%

18.4. Aktywa i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, w tym:	100	82
odniesionych na wynik finansowy:	100	80
odpis aktualizujący majątek finansowy	67	35
rezerwa na koszty	7	9
odpisy aktualizujące zapasy	6	5
świadczenia na rzecz pracowników	6	5
rzeczowe aktywa trwałe	4	13
rezerwa na węgiel i deputat dla emerytów	3	3
rezerwa na naprawy gwarancyjne	3	2
inwestycyjna ulga podatkowa	2	7
niewypłacone wynagrodzenia	-	1
pozostałe	2	-
b) odniesionych na całkowite dochody:	-	2
wycena aktuarialna	-	1
wynik na kontraktach długoterminowych	-	1

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Stan rezerwy na podatek odroczone na koniec okresu, w tym:	11	6
odniesionej na wynik finansowy	11	5
wynik na kontraktach długoterminowych	6	-
rozliczenie leasingu	3	5
dotatnie różnice kursowe	1	-
kary i odszkodowania	1	-
odniesionej na kapitał własny	-	1
wycena aktywów do wartości godziwej	-	1
Nadwyżka aktywa nad rezerwą z tytułu odroczonego podatku dochodowego prezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	89	76

19. Zysk przypadający na jedną akcję

W dniu 7 maja 2018 roku Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego - 15 322 712 sztuk akcji serii F.

Dla wyliczenia zysku na 1 akcję zwykłą, za liczbę akcji przyjęto średnią ważoną liczby akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Zysk netto (w mln zł)	161	153
Średnioważona liczba akcji	574 763 212	569 473 728
Zysk netto przypadający na 1 akcję zwykłą (w zł)	0,28	0,27
Rozwodniony zysk netto przypadający na 1 akcję zwykłą (w zł)	0,28	0,27

20. Wartości niematerialne

20.1. Wybrane zasady rachunkowości

Składnik wartości niematerialnych ujmowany jest tylko wtedy, gdy jest prawdopodobne osiągnięcie przyszłych korzyści ekonomiczne, które można przyporządkować danemu składnikowi aktywów oraz można wiarygodnie ustalić cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów.

Składnik wartości niematerialnych początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Wartości niematerialne podlegają amortyzacji. Stawki amortyzacyjne ustalone zostały z uwzględnieniem okresu ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych. Wartości niematerialne amortyzuje się metodą liniową.

Przyjęte w Spółce okresy amortyzacji mieszczą się w następujących przedziałach:

koszty zakończonych prac rozwojowych	1-5 lat
znaki towarowe	1-5 lat
oprogramowanie komputerowe	2 lata

Jednostka nie zalicza do wartości niematerialnych i nie dokonuje odpisów amortyzacyjnych od składników, których wartość początkowa nie przekracza 10 tys. zł. Wydatki na ich nabycie odnoszone są w koszty w miesiącu oddania ich do użytkowania.

Na dzień bilansowy w Spółce nie wystąpiły przesłanki wskazujące na utratę wartości.

20.2. Tabela ruchów wartości niematerialnych

w okresie od 01.01.2019 do 31.12.2019	koszty zakończonych prac rozwojowych	wartość firmy	nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	inne wartości niematerialne	nakłady na wartości niematerialne	Wartości niematerialne razem
wartość początkowa (brutto) na początek okresu	50	162	22	51	8	293
umorzenie i odpisy na początek okresu	49	-	21	20	3	93
wartość księgowa (netto) na początek okresu	1	162	1	31	5	200
zwiększenia	-	-	2	-	3	5
amortyzacja	-	-	-2	-9	-	-11
wartość księgowa (netto) na koniec okresu	1	162	1	22	8	194
wartość początkowa (brutto) na koniec okresu	47	162	24	50	11	294
umorzenie i odpisy na koniec okresu	46	-	23	28	3	100

w okresie od 01.01.2018 do 31.12.2018	koszty zakończonych prac rozwojowych	wartość firmy	nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	inne wartości niematerialne	nakłady na wartości niematerialne	Wartości niematerialne razem
wartość początkowa (brutto) na początek okresu	44	161	21	6	4	236
umorzenie i odpisy na początek okresu	43	-	20	5	3	71
wartość księgowa (netto) na początek okresu	1	161	1	1	1	165
zwiększenia	1	1	1	36	4	43
amortyzacja	-1	-	-1	-6	-	-8
wartość księgowa (netto) na koniec okresu	1	162	1	31	5	200
wartość początkowa (brutto) na koniec okresu	50	162	22	51	8	293
umorzenie i odpisy na koniec okresu	49	-	21	20	3	93

W 2018 roku zwiększenia wartości niematerialnych wynikały głównie z podziału Primetech S.A. (dawniej: Kopex S.A.). W wyniku podziału przejęto wartości niematerialne w łącznej kwocie 37 mln zł, z czego kwota 36 mln zł dotyczyła znaków towarowych, a kwota 1 mln zł wartości firmy.

21. Wartość firmy

21.1. Wybrane zasady rachunkowości

Wartość firmy przejęta w ramach połączenia jednostek gospodarczych odpowiada płatności dokonanej przez jednostkę przejmującą w oczekiwaniu na przyszłe korzyści ekonomiczne z tytułu aktywów, których nie można pojedynczo zidentyfikować ani osobno ująć.

Wartość firmy wynika z wystąpienia na dzień nabycia nadwyżki ceny przejęcia jednostki nad wartością godziwą identyfikowalnych składników aktywów i pasywów przejętej jednostki.

W przypadku, gdy cena nabycia jest niższa od wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto jednostki, różnica ujmowana jest jako zysk w rachunku zysków i strat okresu, w którym nastąpiło nabycie, zgodnie z zapisami MSSF 3.

Wartość firmy prezentowana jest w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji Wartości niematerialne.

21.2. Zestawienie wartości firmy

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Wartość firmy na początek okresu	162	161
Przejęcie zorganizowanej części przedsiębiorstwa	-	1
Wartość firmy na koniec okresu	162	162

Przyrost wartości firmy w 2018 roku wynika z podziału spółki Primetech S.A. (dawniej: Kopex S.A.).

21.3. Roczny test utraty wartości

Wartości firmy przejętej w ramach połączenia jednostek gospodarczych nie amortyzuje się. Wartość firmy przynajmniej raz w roku podlega analizie pod kątem utraty wartości. Ewentualna utrata wartości rozpoznawana jest od razu w rachunku zysków i strat i nie podlega odwróceniu w kolejnych okresach.

Wartości firmy poddawane są testom na utratę wartości na dzień 31 grudnia każdego roku sprawozdawczego.

Wartość firmy koncentruje się w segmencie Underground (produkty i usługi dla górnictwa podziemnego).

W ciągu roku obrotowego przeprowadzono test na utratę wartości poprzez porównanie wartości bilansowej do wartości odzyskiwalnej ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana wartość firmy (segment Underground). Wartość odzyskiwalna została ustalona na podstawie wartości użytkowej skalkulowanej

na bazie prognozy przepływów pieniężnych opartej na zatwierdzonych przez wyższą kadrę kierowniczą budżetach finansowych obejmujących pięcioletni okres. Stopę dyskonta przyjęto na poziomie 9,57% (7,57% w 2018 roku). W pięcioletniej prognozie przyjęto bezpieczne założenia co do prognoz rynkowych w zakresie wzrostów sprzedaży w segmencie Underground, bazując na rentownościach osiągniętych historycznie oraz sytuacji rynkowej. Założono kontynuację działalności po okresie prognozy – dla określenia wartości rezydualnej zastosowano wzór na rentę wieczystą przy założeniu jednocentowego wzrostu sprzedaży.

Stwierdzono, iż utrata wartości firmy nie nastąpiła, w związku z czym nie było konieczności dokonywania odpisów na wartość firmy. Analiza wrażliwości dla zmiany stopy dyskonta +/- 1% oraz dla zmiany wzrostu sprzedaży +/- 10% również wykazuje brak konieczności utworzenia odpisu aktualizującego wartość firmy.

Zarówno na dzień bilansowy 31 grudnia 2019 roku, jak również 31 grudnia 2018 roku nie dokonano odpisów aktualizujących z tytułu trwałej utraty wartości firmy.

22. Rzeczowe aktywa trwałe

22.1. Wybrane zasady rachunkowości

Rzeczowe aktywa trwałe są utrzymywane w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług, w celu oddania do użytkowania innym podmiotom na podstawie umowy najmu oraz którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden okres.

Dla każdego nowego przyjmowanego na stan środka trwałego służby techniczne mają obowiązek, jeśli jest to możliwe, wydzielić istotną część składową oraz określić sposób amortyzacji.

Spółka nie zwiększa wartości bilansowej pozycji rzeczowych aktywów trwałych o koszty bieżącego utrzymania tych aktywów. Koszty te są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Na koszty bieżącego utrzymania składają się koszty robocizny i koszty zużycia materiałów i mogą obejmować koszty niewielkich części zamiennych.

Wartość początkowa środków trwałych podlega podwyższeniu o wartość nakładów poniesionych na ich ulepszenie i modernizację w przypadku gdy nakłady stanowią odrębny komponent.

Spółka wycenia środki trwałe na dzień bilansowy według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne, umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia lub koszt wytworzenia powiększone o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i wytworzeniem oraz dostosowaniem składnika majątku do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego użytkowania.

Do rzeczowych aktywów trwałych Spółka zalicza prawo wieczystego użytkowania gruntów. Ze względu na brak przesłanek wskazujących na cofnięcie lub brak możliwości odnowienia prawa wieczystego użytkowania działek gruntów położonych głównie na terenie Spółki, podjęto decyzję o zakwalifikowaniu tego prawa jako składnika rzeczowych aktywów trwałych nie podlegających amortyzacji, tak jak w przypadku gruntów.

Rzeczowe aktywa trwałe amortyzuje się metodą liniową, przy zastosowaniu następujących stawek:

	Stopa amortyzacji rocznej
grunty i prawo wieczystego użytkowania	-
budynki i lokale	1,23 – 33,33%
obiekty inżynierii lądowej i wodnej	2,00 – 66,67%
kotły i maszyny energetyczne	4,55 – 99%
maszyny i urządzenia ogólne	2,00 – 99%
maszyny i urządzenia specjalne	2,40 – 99%
urządzenia techniczne	2,75 – 99%
środki transportu	4,00 – 99%
narzędzia, przyrządy, wyposażenie	3,00 – 99%

Jednostka przy określeniu wartości danego składnika aktywów podlegającej amortyzacji nie uwzględnia wartości końcowej. Wartość końcowa maszyn i urządzeń przeznaczonych do produkcji zgodnie z opinią służb technicznych jest nieznacząca i w związku z tym nieistotna z punktu widzenia obliczania wartości podlegającej amortyzacji.

Jednostka nie zalicza do wartości rzeczowych aktywów trwałych i nie dokonuje odpisów amortyzacyjnych od składników, których wartość początkowa nie przekracza 10 tys. zł. Wydatki na ich nabycie odnoszone są w koszty w miesiącu oddania ich do użytkowania.

Środki trwałe w budowie powstające dla celów produkcyjnych, wynajmu lub administracyjnych, prezentowane są w bilansie według kosztu wytworzenia pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości. Koszt wytworzenia zwiększany jest o opłaty oraz o koszty finansowania zewnętrznego.

Aktywa utrzymywane na podstawie umowy leasingu są amortyzowane przez okres ich ekonomicznej użyteczności, o ile nie występują ograniczenia czasem trwania umów, odpowiednio jak aktywa własne.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży, likwidacji lub zaprzestania użytkowania środków trwałych są określane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży, a wartością netto tych środków trwałych i są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Rzeczowe aktywa trwałe, w których można wydzielić istotne części składowe amortyzuje się osobno dla każdej wydzielonej części składowej.

Okres ekonomicznej użyteczności środka trwałego określają służby techniczne Spółki na podstawie posiadanego doświadczenia i informacji z rynku.

Istotną część rzeczowych aktywów trwałych (48%) stanowią kombajny wykorzystywane w przemyśle wydobywczym, na podstawie umów dzierżawy zawartych z klientami, spełniających definicję leasingu operacyjnego. Ze względu na ekstremalne warunki, w których kombajny są wykorzystywane, przyjmuje się, że okres ich ekonomicznej użyteczności, a tym samym okres amortyzacji, odpowiada okresowi dzierżawy. Ze względu na warunki pracy w kopalni wartość końcowa kombajnów jest trudna do oszacowania.

Kombajny zwracane Spółce po okresie dzierżawy podlegają wycenie dokonywanej przez służby techniczne, które do właściwej wyceny wykorzystują wiedzę na temat wycenianego kombajnu dotyczącą warunków pracy w kopalni, sposobu obsługi, czas trwania umowy, możliwość ponownego wykorzystania kombajnu do dzierżawy.

Kombajny powracające z dzierżawy, które nie utraciły swojej przydatności ekonomicznej oraz zostały poddane procesowi remontu i konserwacji w celu ponownego oddania do dzierżawy, podlegają dalszej amortyzacji, jeśli nie wystąpiły żadne z poniższych przesłanek określonych w MSR 16 § 55:

- nie zostały przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF 5,
- nie zostały postawione w stan likwidacji,
- nie zostały całkowicie zamortyzowane.

22.2. Zestawienie rzeczowych aktywów trwałych

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Środki trwałe	374	341
Prawo do użytkowania aktywów	51	-
Razem środki trwałe	425	341
Środki trwałe w budowie	32	24
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	457	365

Prawo do użytkowania aktywów zostało szerzej opisane w nocie nr 42 dotyczącej zobowiązań leasingowych.

22.3. Tabela ruchu środków trwałych

w okresie od 01.01.2019 do 31.12.2019	grunty(w tym prawo użytkowania wieczystego)	budynki lokale obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne	Razem
wartość początkowa (brutto) na początek okresu	29	182	644	13	16	884
umorzenie i odpisy na początek okresu	-	53	467	10	13	543
wartość księgową (netto) na początek okresu	29	129	177	3	3	341
zwiększenia	-	9	176	2	2	189
zmniejszenia	-	-4	-7	-	-	-11
reklasyfikacja	-5	-4	-1	-	-	-10
amortyzacja	-	-9	-123	-2	-1	-135
wartość księgową (netto) na koniec okresu	24	121	222	3	4	374
wartość początkowa (brutto) na koniec okresu	24	175	667	13	16	895
umorzenie i odpisy na koniec okresu	-	54	445	10	12	521

w okresie od 01.01.2018 do 31.12.2018	grunty(w tym prawo użytkowania wieczystego)	budynki lokale obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne	Razem
wartość początkowa (brutto) na początek okresu	42	146	500	11	14	713
umorzenie i odpisy na początek okresu	-	48	378	9	12	447
wartość księgową (netto) na początek okresu	42	98	122	2	2	266
zwiększenia	1	70	178	2	2	253
zmniejszenia	-14	-30	-6	-	-	-50
amortyzacja	-	-9	-117	-1	-1	-128
wartość księgową (netto) na koniec okresu	29	129	177	3	3	341
wartość początkowa (brutto) na koniec okresu	29	182	644	13	16	884
umorzenie i odpisy na koniec okresu	-	53	467	10	13	543

W 2019 roku oraz w 2018 roku zwiększenia środków trwałych wynikały głównie z nakładów na dzierżawione do kopalni kombajny górnicze.

Dodatkowo, w 2018 roku zwiększenia środków trwałych w kwocie 133 mln zł wynikały z podziału Primetech S.A. (dawniej: Kopek S.A.).

23. Nieruchomości inwestycyjne

23.1. Wybrane zasady rachunkowości

Spółka stosuje do wyceny nieruchomości inwestycyjnych model oparty na wartości godziwej (poziom 3 hierarchii wyceny) ze względu sposób przeznaczenia środków trwałych - nieruchomości nie są wykorzystywane przy produkcji, dostawach lub czynnościach administracyjnych, a są traktowane jako źródło przychodów z czynszów i utrzymywane ze względu na przyrost ich wartości. Wartość godziwą nieruchomości inwestycyjnej szacuje się na podstawie oceny wartości nieruchomości przez niezależnego rzeczoznawcę. Nieruchomości niezabudowane zostały wycenione przy zastosowaniu podejścia porównawczego, metodą porównania parami. Nieruchomości

zabudowane zostały wycenione przy zastosowaniu podejścia dochodowego, techniką kapitalizacji prostej – dla nieruchomości zabudowanych przy zastosowaniu stopy kapitalizacji 10%.

23.2. Wartość nieruchomości inwestycyjnych

Wartość nieruchomości inwestycyjnych w podziale na kategorie:

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
grunty w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu	11	29
budynki, lokale i budowle	5	48
grunty, budynki i budowle razem	16	77
prawo do korzystania z aktywów	15	-
Nieruchomości inwestycyjne razem	31	77

Tabela ruchów nieruchomości inwestycyjnych w postaci gruntów, budynków i budowli:

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
wartość księgowa (netto) na początek okresu	77	5
zwiększenia	2	79
zmniejszenia	-63	-7
wartość księgowa na koniec okresu	16	77

Prawo do użytkowania aktywów zostało szerzej opisane w nocie nr 42 dotyczącej zobowiązań leasingowych. Zmniejszenia dokonane w 2019 roku w kwocie 31 mln zł wynikają ze sprzedaży zbędnego majątku, zgodnie z przyjętą strategią sprzedaży nieruchomości niezwiązanych z podstawową działalnością Spółki.

Zmniejszenia dokonane w 2019 roku w kwocie 32 mln zł wynikają z reklasyfikacji nieruchomości inwestycyjnych do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży.

W 2018 roku zwiększenia nieruchomości inwestycyjnych w kwocie 34 mln zł wynikały z podziału Primetech S.A. (dawniej: Kopex S.A.).

Pozostałe ruchy na nieruchomościach inwestycyjnych w 2018 roku były głównie efektem reklasyfikacji z rzeczowych aktywów trwałych i rzeczowych aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży, a także reklasyfikacji z nieruchomości inwestycyjnych do środków trwałych.

Przychody i koszty związane z nieruchomościami inwestycyjnymi

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
przychody z czynszów	2	3
bezpośrednie koszty operacyjne	1	-

24. Długoterminowe aktywa finansowe

24.1. Wybrane zasady rachunkowości

W pozycji długoterminowych aktywów finansowych Spółka ujmuje udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych oraz udziały i akcje w pozostałych jednostkach zakupione bez zamiaru szybkiej odsprzedaży.

Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych wykazywane są w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

24.2. Zestawienie długoterminowych aktywów finansowych

Schemat Grupy Famur zaprezentowano w nocie nr 9. Poniższa tabela przedstawia wartości netto posiadanych udziałów i akcji w poszczególnych jednostkach.

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Hansen Sicherheitstechnik AG	70	70
Famur Famak S.A.	35	181
Famur Finance & Restucturing Sp. z o.o.	19	19
Primetech S.A. (dawniej: Kopex S.A.)	15	13
Mining Equipment Finance Sp. z o.o.	9	9
Relt Sp. z o.o.	8	8
Shandong Tagao Mining Equipment Manufacturing Co. Ltd	8	8
Elgór+Hansen S.A.	7	7
Dams GMBH	2	11
Ex-Coal Sp. z o.o.	2	8
Famur Institute Sp. z o.o.	2	2
Polskie Maszyny Górnicze S.A.	1	1
Udziały i akcje, razem	178	337

W 2019 roku dokonano odpisu aktualizującego z tytułu trwałej utraty wartości akcji spółki Famur Famak S.A. w kwocie 146 mln zł do wysokości wartości odzyskiwalnej, którą obliczono za pomocą metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych tej spółki zależnej. Stopę dyskonta przyjęto na poziomie 9,57%. Zastosowano 5-cio letni okres prognozy, na podstawie sporządzonej prognozy długoterminowej, w której założono wzrost przychodów o 1% w stosunku rocznym oraz wskaźnik EBITDA na niezmiennym poziomie. Założono kontynuację działalności po okresie prognozy – dla określenia wartości rezydualnej zastosowano wzór na rentę wieczystą przy założeniu jednoprocentowego wzrostu sprzedaży.

Przesłanką do przeprowadzenia testu na utratę wartości był spadek przychodów ze sprzedaży spółki Famur Famak S.A., utworzenie odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych i niefinansowych, rozpoznanie rezerw na potencjalne kary za brak terminowego wykonania pewnych kontraktów i na straty na pewnych kontraktach, a w efekcie znaczne obniżenie wyniku finansowego za 2019 rok, co szczegółowo zostało opisane w nocie nr 52.

25. Zapasy

25.1. Wybrane zasady rachunkowości

Spółka ujmuje zapasy w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia lub też według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z kwot jest niższa.

Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia zapasów składają się wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzenia zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Na koszty wytworzenia zapasów składają się koszty bezpośrednio związane z jednostką produkcji oraz systematycznie przypisane, stałe i zmienne pośrednie koszty produkcji, poniesione przy przetwarzaniu materiałów w wyroby gotowe. Dla celów przypisania stałych pośrednich kosztów produkcji do kosztów przetwarzania zapasów przyjmuje się normalną zdolność produkcyjną urządzeń produkcyjnych, rozumianą jako

produkcję na średnim poziomie, której uzyskania oczekuje się w czasie kilku okresów, w typowych okolicznościach, z uwzględnieniem utraty zdolności produkcyjnej wynikającej z planowanych remontów.

Rozchody materiałów i towarów ustala się z zastosowaniem metody FIFO – „pierwsze weszło, pierwsze wyszło”. Dla rozchodów półfabrykatów i wyrobów gotowych stosuje się metodę szczegółowej identyfikacji ich kosztów.

Spółka dokonuje odpisów aktualizujących wartość zapasów, w przypadku ich uszkodzenia, całkowitej lub częściowej utraty przydatności oraz w przypadku spadku ich cen sprzedaży. Na dzień bilansowy dokonywana jest weryfikacja zalegających zapasów pod kątem utraty wartości. Utworzenie oraz rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość zapasów ujmuje się jako koszt okresu, w którym odpis lub jego rozwiązanie miało miejsce.

25.2. Wartość zapasów i odpisy aktualizujące wartość zapasów

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
materiały	103	129
półprodukty i produkty w toku	84	105
produkty gotowe	21	24
towary	2	2
Zapasy, razem	210	260

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Stan na początek okresu	28	19
Zwiększenia:	27	26
- utworzenie odpisu	27	5
- podział Primetech	-	21
Zmniejszenia:	21	17
- wykorzystanie	20	17
- rozwiązanie	1	-
Stan odpisów aktualizujących wartość zapasów na koniec okresu	34	28

26. Należności z tytułu leasingu finansowego

26.1. Wybrane zasady rachunkowości

Umowa leasingu zaliczana jest do leasingu finansowego, jeżeli następuje przeniesienie zasadniczo wszystkich ryzyk i pożytków z tytułu posiadania przedmiotu leasingu. W przypadku, gdy Spółka jest stroną umowy leasingu finansowego jako leasingodawca, na dzień rozpoczęcia leasingu ujmuje aktywo oddane w leasing w należnościach w kwocie równej inwestycji leasingowej brutto odnosząc niezrealizowane dochody finansowe w przychody przyszłych okresów. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej należności prezentowane są w kwocie równej inwestycji leasingowej netto, tj. w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Dochody finansowe ujmowane są w rachunku zysków i strat w przychodach finansowych w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu z inwestycji.

Będąc producentem wyleasingowanych składników majątku Spółka rozpoznaje umowę jako leasing w momencie rozpoczęcia okresu leasingu oraz rozpoznaje wynik ze sprzedaży w danym okresie zgodnie z zasadami stosowanymi w przypadku zwykłej sprzedaży.

26.2. Zestawienie należności leasingowych

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Należności z tytułu leasingu finansowego płatne w okresie:	3	57
do jednego roku	3	25
od jednego roku do pięciu lat	-	32
minus: przychód do uzyskania w kolejnych okresach	3	9
Wartość bieżąca minimalnych rat leasingowych, z tego:	-	48
długoterminowe - płatne w okresie powyżej 12 miesięcy	-	29
krótkoterminowe - płatne w okresie do 12 miesięcy	-	19

27. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

27.1. Wybrane zasady rachunkowości

W momencie początkowego ujęcia należności ujmowane są w wartości godziwej, a następnie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, pomniejszonego o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Zgodnie z MSSF 9 jednostka wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwany stratom kredytowym bądź oczekiwany stratom kredytowym w okresie życia instrumentu finansowego. W przypadku należności z tytułu dostaw i usług, Spółka zastosowała uproszczone podejście i wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia. Spółka przeanalizowała ryzyko kredytowe przy użyciu uproszczonego modelu. Odpisy aktualizujące odnoszone są w rachunku zysków i strat. Różnicę pomiędzy utworzonymi a rozwiązanyymi odpisami aktualizacyjnymi odnosi się odpowiednio w pozostałe przychody operacyjne lub pozostałe koszty operacyjne. Należności finansowe wyrażone w walutach obcych wycenia się na dzień bilansowy po kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień. Powstałe z wyceny różnice kursowe ujmuje się w przychodach lub kosztach finansowych.

Wzrost wartości odpisów aktualizujących w 2018 roku należności wynikał z przejęcia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Primetech S.A. (dawniej: Kopex S.A.).

27.2. Wartość należności krótkoterminowych oraz odpisów z tytułu trwałej utraty wartości

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
należności krótkoterminowe brutto	929	837
odpis aktualizujący wartość należności	132	122
należności krótkoterminowe netto	797	715

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Stan na początek okresu	122	81
zwiększenia	27	130
zmniejszenia	17	89
Stan odpisów aktualizujących wartość należności krótkoterminowych na koniec okresu	132	122

28. Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe

28.1. Wybrane zasady rachunkowości

W pozycji Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe prezentowane są udzielone pożyczki.

Pożyczki przy początkowym ujęciu wycenia się w wartości godziwej, a następnie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, pomniejszonego o odpisy na oczekiwane straty kredytowe.

Udzielone pożyczki wyrażone w walutach obcych wycenia się na dzień bilansowy po kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień. Powstałe z wyceny różnice kursowe ujmują się w przychodach lub kosztach finansowych.

28.2. Wartość udzielonych pożyczek

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Famur Famak S.A.	22	-
Primetech S.A.	7	5
Famago w upadłości Sp. z .o.o.	6	8
Mining Equipment Finance Sp. z o. o.	5	18
OOO Famur Rosja	5	5
Polskie Maszyny Górnicze S.A.	-	3
Udzielone pożyczki razem	45	39
Odpisy aktualizujące wartość pożyczek	217	207
Udzielone pożyczki brutto	262	246

Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego pożyczka udzielona spółce zależnej Famur Famak S.A. w kwocie 22 mln zł, została spłacona.

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Odpis aktualizujący na początek okresu	207	4
zwiększenie	11	212
zmniejszenie	-1	-9
Odpis aktualizujący na koniec okresu	217	207

W 2019 roku utworzono odpis aktualizujący w kwocie 5 mln zł na pożyczkę udzieloną spółce zależnej Primetech S.A. Przyczyną utworzonego odpisu było zatrzymanie przez Jastrzębską Spółkę Węglową S.A. należnej spółce Primetech kwoty 5 mln zł, stanowiącej część ceny sprzedaży akcji Przedsiębiorstwa Budowy Szybów S.A., co szczegółowo zostało opisane w nocie nr 50.

29. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

29.1. Wybrane zasady rachunkowości

Środki pieniężne wykazuje się w wartości nominalnej. Stanowią je środki pieniężne w kasie, na rachunkach bankowych oraz lokaty bankowe o terminie wymagalności do trzech miesięcy.

Wyrażone w walutach obcych środki pieniężne wycenia się na dzień bilansowy po kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień. Różnice kursowe odnosi się w przychody lub koszty finansowe.

30. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe

30.1. Wybrane zasady rachunkowości

Rozliczenia międzyokresowe czynne obejmują poniesione koszty operacyjne dotyczące przyszłych okresów sprawozdawczych.

30.2. Wartość krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
ubezpieczenia	3	2
koszty kontraktów	3	-
inne	1	1
opłaty	-	1
Rozliczenia międzyokresowe czynne razem	7	4

31. Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

31.1. Wybrane zasady rachunkowości

Aktywa trwałe, których sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, dla których istnieje aktywny program znalezienia nabywcy oraz oczekuje się zakończenia planu sprzedaży w czasie jednego roku klasyfikuje się jako aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i zaprzestaje się ich amortyzacji.

Spółka wycenia składnik aktywów trwałych zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży w kwocie niższej z jego wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
udziały w spółkach zależnych	71	5
nieruchomości	12	4
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży razem	83	9

Na dzień 31.12.2019r. oraz 31.12.2018r. Spółka zakwalifikowała do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży nieruchomości będące przedmiotem przedwstępnych umów sprzedaży oraz udziały w spółkach zależnych oferowanych na sprzedaż, co do których toczony są negocjacje celem ich zbycia.

W 2019 roku do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży zaklasyfikowano udziały w jednostce zależnej De Estate Sp. z o.o. o wartości 70 mln zł.

Wzrost aktywów trwałych zakwalifikowanych jako przeznaczone do sprzedaży, będących nieruchomościami, wynikał z reklasyfikacji z rzeczowych aktywów trwałych i z nieruchomości inwestycyjnych, w wyniku zawarcia przedwstępnych umów sprzedaży.

32. Akcjonariusze spółki Famur S.A.

Wykaz akcjonariuszy reprezentujących co najmniej 5% głosów wraz z akcjami własnymi Emitenta przedstawia się następująco:

Akcjonariusz	Liczba akcji	Liczba głosów na WZ	Udział (%)
TDJ Equity I Sp. z o.o.*	271 853 785	271 853 785	47,30%
Nationale-Nederlanden OFE*	59 300 000	59 300 000	10,32%
AVIVA OFE*	55 400 000	55 400 000	9,64%
FAMUR SA**	4 616	4 616	0,00%
Pozostali	188 204 811	188 204 811	32,74%
Razem	574 763 212	574 763 212	100%

*dane według stanu na dzień 2019-06-17 (ZWZ)

**pośrednio przez spółki zależne

33. Kapitał podstawowy

Kapitał zakładowy wykazuje się w wartości nominalnej akcji wyemitowanych zgodnie ze statutem i zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS). Podstawową zasadą dokonywania jakichkolwiek zmian w kapitale zakładowym jest to, by wszystkie operacje powodujące ustalenie, zwiększenie lub zmniejszenie tego kapitału zostały poprzedzone uzyskaniem wypisu z rejestru sądowego, potwierdzającego rejestrację zmian i aktualnej wysokości kapitału. Podwyższenie kapitału zakładowego może nastąpić w drodze zmiany statutu i w drodze emisji nowych akcji lub podwyższenia wartości nominalnej akcji dotychczasowych, natomiast obniżenie może nastąpić w drodze zmiany statutu, przez zmniejszenie wartości nominalnej akcji, połączenie akcji lub umorzenie części akcji. Kapitał zakładowy Grupy stanowi kapitał zakładowy Jednostki Dominującej. Kapitał podstawowy zarówno na dzień 31 grudnia 2019 roku jak i na 31 grudnia 2018 roku został w całości opłacony.

Seria / emisja	Rodzaj akcji	Liczba akcji w szt.
A	zwykłe na okaziciela / nieuprzywilejowane	432 460 830
B	zwykłe na okaziciela / nieuprzywilejowane	49 039 170
C	zwykłe na okaziciela / nieuprzywilejowane	4 970 000
D	zwykłe na okaziciela / nieuprzywilejowane	43 677 000
E	zwykłe imienne / nieuprzywilejowane	29 293 500
F	zwykłe na okaziciela / nieuprzywilejowane	15 322 712
Liczba akcji razem w szt.		574 763 212
Kapitał zakładowy, razem w tys. zł		5 748
Wartość nominalna jednej akcji w zł		0,01

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Liczba akcji w szt.	574 763 212	574 763 212

34. Kapitał zapasowy i kapitały rezerwowe

34.1. Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej

Wartość kapitału zapasowego ze sprzedaży akcji serii B, C, D i E powyżej ich wartości nominalnej na dzień 31 grudnia 2019, jak również na 31 grudnia 2018 wynosił 547 mln zł.

34.2. Pozostałe kapitały rezerwowe

Na dzień bilansowy 31.12.2019r. nie określono przeznaczenia kapitału rezerwowego.

35. Zyski zatrzymane

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Zysk roku bieżącego	161	153
Zyski z lat ubiegłych	40	40
Zyski aktuarialne	2	3
Zyski zatrzymane powstałe z połączenia spółek w latach ubiegłych	15	15
Zyski zatrzymane, razem	218	211

36. Dywidenda

Dnia 17 czerwca 2019 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Famur S.A. podjęło uchwałę o wypłacie dywidendy. Wartość dywidendy przypadająca na jedną akcję wyniosła 0,53 zł (304 622 055,88 zł razem). Dzień dywidendy ustalono na 10 lipca 2019 r. a wypłatę zrealizowano 22 lipca 2019 r.

Dnia 29 czerwca 2018 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Famur S.A. podjęło uchwałę o wypłacie dywidendy. Wartość dywidendy przypadająca na jedną akcję wyniosła 0,44 zł (252 895 813,28 zł razem). Dzień dywidendy ustalono na 9 lipca 2018 r. a wypłatę zrealizowano 17 lipca 2018 r.

37. Rezerwy

37.1. Wybrane zasady rachunkowości

Rezerwy są to zobowiązania, których termin wymagalności lub kwota nie są pewne. Spółka tworzy rezerwy, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy), wynikający ze zdarzeń przeszłych,
- prawdopodobne jest, że spełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne,
- można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Rezerwy na świadczenia pracownicze prezentowane są w podziale na nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne i inne świadczenia pracownicze, które obejmują głównie rezerwy na deputaty węglowe oraz rezerwy na premie i nagrody dla pracowników.

Rezerwy na świadczenia pracownicze szacowane są metodami aktuarialnymi przez niezależnego aktuarusza. Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw następuje na dzień, na który okazały się zbędne. Powstanie zobowiązania, na które uprzednio utworzono rezerwę, powoduje wykorzystanie rezerwy.

Rezerwy na koszty napraw gwarancyjnych ujmowane są w momencie sprzedaży produktów zgodnie z najlepszym szacunkiem, co do przyszłych kosztów koniecznych do poniesienia przez w okresie gwarancji.

Ponadto Spółka zawiązuje rezerwy na pozostałe ryzyka, w tym na ryzyko podatkowe i ryzyka kar umownych.

37.2. Rezerwy na świadczenia pracownicze

Zmiana stanu długoterminowej rezerwy na świadczenia pracownicze	od 01.01.2019 do 31.12.2019
stan na początek okresu	27
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	9
- rezerwy na świadczenia emerytalne	3
- rezerwa na inne świadczenia pracownicze	15
zmiana stanu	-2
zawiązanie	-
rozwiązanie	-2
stan na koniec okresu	25
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	7
- rezerwy na świadczenia emerytalne	2
- rezerwa na inne świadczenia pracownicze	16

Zmiana stanu krótkoterminowej rezerwy na świadczenia pracownicze	od 01.01.2019 do 31.12.2019
stan na początek okresu	12
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	2
- rezerwy na świadczenia emerytalne	1
- rezerwa na inne świadczenia pracownicze	9
zmiana stanu	-1
zawiązanie	12
rozwiązanie	-
wykorzystanie	-13
stan na koniec okresu	11
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	2
- rezerwy na świadczenia emerytalne	1
- rezerwa na inne świadczenia pracownicze	8

Poniżej przedstawiono uzgodnienie salda zobowiązań o zdefiniowanym świadczeniu, tj. rezerw z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych oraz nagród jubileuszowych.

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych na początek okresu	15	9
Koszt bieżących świadczeń	1	1
Zyski/straty aktuarialne z przeszacowania	-	2
Przejęcie pracowników (Art.. 23' KP)	-	5
Świadczenia wypłacone	-4	-2
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych na koniec okresu	12	15

Podstawowe założenia przyjęte do wyceny aktuarialnej:

	wycena na dzień 31.12.2019	wycena na dzień 31.12.2018
Oczekiwane tempo wzrostu wynagrodzeń	2,5%	2,3%
Stopa zwrotu z inwestycji	2,0%	3,2%
Współczynnik mobilności	13,0%	10,0%

Analiza wrażliwości dla zmiany kluczowych założeń:

	wycena na dzień 31.12.2019	wycena na dzień 31.12.2018
Stopa zwrotu z inwestycji +1% w stosunku do założenia	11	15
Stopa zwrotu z inwestycji -1% w stosunku do założenia	12	16
Stopa wzrostu płac i cen węgla +1% w stosunku do założenia	12	16
Stopa wzrostu płac i cen węgla -1% w stosunku do założenia	11	15

37.3. Pozostałe rezerwy

Zmiana stanu pozostałych rezerw długoterminowych	od 01.01.2019 do 31.12.2019
rezerwa na naprawy gwarancyjne - stan na początek okresu	5
zmiana stanu - zawiązanie	1
rezerwa na naprawy gwarancyjne - stan na koniec okresu	6

Zmiana stanu pozostałych rezerw krótkoterminowych	od 01.01.2019 do 31.12.2019
stan na początek okresu, w tym:	64
- gwarancje i reklamacje	7
- na ryzyko podatkowe	23
- na kary	18
- pozostałe	16
zmiana stanu, w tym:	-30
rozwiązanie	-10
wykorzystanie*	-20
stan na koniec okresu, w tym:	34
- gwarancje i reklamacje	9
- na ryzyko podatkowe	6
- na kary	13
- pozostałe	6

*Wykorzystanie rezerwy w kwocie 14,8 mln zł wynika z zapłaty podatku dochodowego za lata 2013-2015 na podstawie Decyzji Podatkowej wydanej przez Organ Podatkowy, o czym szerzej opisano w nocie 18.2

38. Kredyty i pożyczki

38.1. Wybrane zasady rachunkowości

Kredyty i otrzymane pożyczki w momencie początkowego ujęcia ujmowane są w wartości godziwej, a następnie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem zobowiązań krótkoterminowych, które ujmuje się w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązanie krótkoterminowe to ta część kredytu i odsetki, których płatność przypada w okresie do 12 miesięcy. Kredyt w rachunku bieżącym zalicza się do zobowiązań krótkoterminowych, niezależnie od okresu na jaki została zawarta umowa i kiedy przypada ostateczny termin jego spłaty.

Stan na 31.12.2019	Siedziba	Kwota w walucie wg umowy	Termin spłaty	Waluta	Zaangażowanie kapitałowe w mln zł na dzień bilansowy	Oprocentowanie	Zabezpieczenia
Kredytodawca / Pożyczkodawca							
Famur Finance Sp. z o.o.	Katowice	211	bezterminowo	PLN	211	WIBOR + marża	Brak
Obligacje serii B	-	200,00	2024-06-27	PLN	200	WIBOR + marża	Brak
Umowa restrukturyzacyjna-Transza A	-	185	2022-03-31	PLN	185	WIBOR + marża	Brak
Obligacje serii A	-	108	2020-01-13	PLN	108	WIBOR + marża	Weksle własne in blanco wraz z deklaracjami wekslowymi Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
wykupy wierzytelności-różne instytucje			od 01.01.2020 do 31.03.2022	PLN	70	WIBOR + marża	Regres do instytucji, w których dokonano wykupu. Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC Pełnomocnictwo do rachunków, weksel in blanco, zastaw rejestrowy na przedmiocie wykupu
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	Warszawa	50	2020-12-03	PLN	50	WIBOR + marża	Hipoteka łączna na nieruchomościach wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia Zastawy rejestrowe na maszynach Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
BNP Paribas Bank Polska S.A.	Warszawa	50	2020-09-30	PLN	43	WIBOR + marża	Hipoteka umowna łączna na nieruchomościach wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia Pełnomocnictwo do rachunków bankowych Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
Credit Agricole Bank Polska S.A.	Wrocław	50	2021-02-28	PLN	38	WIBOR + marża	Hipoteka łączna na nieruchomościach wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
Famur Invest Sp. z o.o.	Katowice	22	bezterminowo	PLN	22	WIBOR + marża	Brak
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	Warszawa	100	2020-11-30	PLN	-	WIBOR + marża	Hipoteka umowna łączna na nieruchomościach wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej Pełnomocnictwo do rachunków bankowych Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
Bank Gospodarstwa Krajowego	Warszawa	40	2021-02-22	PLN	-	WIBOR + marża	Hipoteka umowna na nieruchomości wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową Pełnomocnictwo do rachunków bankowych Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
Industrial and Commercial Bank of China (Europe) S.A. Oddział w Polsce	Warszawa	80	2022-05-12	PLN	-	WIBOR + marża	Hipoteka umowna na nieruchomościach Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
Santander Bank Polska S.A.	Warszawa	50	2021-02-23	PLN	-	WIBOR + marża	Hipoteka umowna łączna na nieruchomościach wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
naliczone odsetki na dzień bilansowy					15		
Razem					942		

Stan na 31.12.2018							
Kredytodawca / Pożyczkodawca	Siedziba	Kwota w walucie wg umowy	Termin spłaty	Waluta	Zaangażowanie kapitałowe w mln zł na dzień bilansowy	Oprocentowanie	Zabezpieczenie
Umowa restrukturyzacyjna - Transza A		185	2022-03-31	PLN	185	WIBOR + marża	Zastaw rejestrowy na rachunku. Zastaw rejestrowy na istotnych składnikach majątku.
Famur Finance spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	Katowice	140	bezterminowo	PLN	140	WIBOR + marża	Brak
Obligacje serii A	-	108	2020-01-13	PLN	108	WIBOR + marża	Weksle własne in blanco wraz z deklaracjami wekslowymi Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
wykupy wierzytelności-różne instytucje			od 01.01.2019 do 30.11.2021	PLN	78	WIBOR + marża	Regres do instytucji, w których dokonano wykupu. Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC Pełnomocnictwo do rachunków, weksel in blanco, zastaw rejestrowy na przedmiocie wykupu
DAMS GmbH	Velbert Niemcy	2	2019-12-31	EUR	11	EURIBOR + marża	Brak
odsetki naliczone na dzień bilansowy					10		
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	Warszawa	100	2020-11-30	PLN	-	WIBOR + marża	Hipoteka umowna łączna na nieruchomościach wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej; pełnomocnictwo do rachunków bankowych; oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
BGŻ BNP Paribas S.A.	Warszawa	50	2020-09-30	PLN	-	WIBOR + marża	Hipoteka umowna łączna na nieruchomościach wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia; pełnomocnictwo do rachunków bankowych; oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
Bank Gospodarstwa Krajowego	Warszawa	40	2021-02-22	PLN	-	WIBOR + marża	Hipoteka umowna na nieruchomości wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia; weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową; pełnomocnictwo do rachunków bankowych; oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
Industrial and Commercial Bank of China (Europe) S.A. Oddział w Polsce	Warszawa	80	2019-05-12	PLN	-	WIBOR + marża	Hipoteka umowna na nieruchomościach Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
Credit Agricole Bank Polska S.A.	Wrocław	50	2021-02-28	PLN	-	WIBOR + marża	Hipoteka łączna na nieruchomościach wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia; oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
Santander Bank Polska S.A.	Warszawa	50	2021-02-23	PLN	-	WIBOR + marża	Hipoteka umowna łączna na nieruchomościach wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia; oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	Warszawa	50	2020-12-03	PLN	-	WIBOR + marża	Hipoteka łączna na nieruchomościach wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia; zastawy rejestrowe na maszynach; oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	Warszawa	20	2020-12-03	PLN	-	WIBOR + marża	Hipoteka umowna na nieruchomości wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia; oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
Razem					532		

39. Zabezpieczenia na majątku Spółki

Rodzaj aktywów stanowiących zabezpieczenie	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
nieruchomości	70	79
udziały i akcje	-	8
Zabezpieczenia na majątku razem	70	87

40. Zobowiązania warunkowe

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
udzielone gwarancje przetargowe	9	15
udzielone gwarancje dobrego wykonania kontraktu	75	80
pozostałe gwarancje	20	
poręczenie i weksle na rzecz instytucji finansowych	2	17
Zobowiązania warunkowe razem	106	112

41. Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Celem zarządzania ryzykiem kapitałowym jest zapewnienie kontynuowania działalności w takiej formie i zakresie, aby możliwe było zapewnienie zwrotu z inwestycji akcjonariuszom, zapewnienie korzyści dla innych zainteresowanych stron, a także utrzymanie optymalnej struktury kapitału w celu obniżenia jego kosztu.

Aby utrzymać lub skorygować strukturę kapitału Spółka może zmienić kwotę dywidend do wypłacenia akcjonariuszom, emitować nowe akcje, zwiększać zadłużenie lub sprzedawać aktywa w celu obniżenia zadłużenia.

Spółka monitoruje kapitał przy pomocy wskaźnika zadłużenia. Wskaźnik ten oblicza się jako stosunek zadłużenia netto do łącznej wartości kapitału. Zadłużenie netto oblicza się jako sumę zobowiązań (obejmujących kredyty, pożyczki, zobowiązania handlowe i pozostałe) pomniejszoną o środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Łączną wartość kapitału oblicza się jako kapitał własny wykazany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej plus zadłużenie netto.

Spółka zarządza kapitałem by zagwarantować, że należące do niej jednostki będą zdolne kontynuować działalność przy jednoczesnej maksymalizacji rentowności dla akcjonariuszy dzięki optymalizacji relacji zadłużenia do kapitału własnego. Ogólna strategia działania Spółki nie ulega zmianie.

Struktura kapitałowa spółki obejmuje zadłużenie, na które składają się kredyty ujawnione w notcie nr 38, środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz kapitał przypadający akcjonariuszom, w tym wyemitowane akcje i zysk zatrzymany.

Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego jak również na dzień bilansowy 31 grudnia 2019r. i 31 grudnia 2018r. Spółka spełnia wszelkie kowenanty z obowiązujących ją umów.

42. Zobowiązania leasingowe

42.1. Wybrane zasady rachunkowości

Wybrane zasady rachunkowości dla zobowiązań leasingowych zaprezentowano w notce nr 7.1.

42.2. Ujawnienie dotyczące pierwszego zastosowania MSSF 16

Spółka wdrożyła MSSF 16 z zastosowaniem zmodyfikowanej metody retrospektywnej, tj. z łącznym efektem pierwszego zastosowania standardu ujętym w dniu pierwszego zastosowania. Poniższa tabela przedstawia uzgodnienie zobowiązań z tytułu leasingu operacyjnego, ujawnionymi zgodnie z MSR 17 na dzień 31.12.2018r.

zdyskontowanych przy zastosowaniu krańcowej stopy procentowej w dniu pierwszego zastosowania z zobowiązaniami z tytułu leasingu ujętymi w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w dniu pierwszego zastosowania.

	Stan na 01.01.2019
Wartość przyszłych opłat, do których Spółka jest zobowiązana z tytułu leasingu operacyjnego na dzień 31.12.2018	129
Średnia ważona krańcowa stopa procentowa leasingobiorcy na dzień 01.01.2019	3,2%
Zdyskontowana wartość przyszłych opłat, do których Spółka jest zobowiązana z tytułu leasingu operacyjnego na dzień 01.01.2019	58
(-)	
Zobowiązania wynikające z leasingu krótkoterminowego oraz leasingu aktywów o niskiej wartości	-
(+)	
Zobowiązania wynikające z leasingu uprzednio zaklasyfikowanego jako leasing finansowy	-
Zobowiązania z tytułu leasingu na dzień 01.01.2019	58

42.3. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązania leasingowe

	Aktywa z tytułu prawa do użytkowania				Zobowiązania z tytułu leasingu
	Rzeczowe aktywa trwałe		Rzeczowe aktywa trwałe razem	Nieruchomości inwestycyjne	
	prawo wieczystego użytkowania	maszyny i urządzenia		Prawo wieczystego użytkowania	
na dzień 01.01.2019	15	19	34	24	58
zwiększenia	-	33	33	1	34
zmniejszenia	-1	-	-1	-9	-10
amortyzacja	-	-14	-14		
koszty z tytułu odsetek					1
opłaty z tytułu leasingu					-16
na dzień 31.12.2019	14	38	52	16	67

42.4. Kwoty ujęte w rachunku zysków i strat z tytułu leasingu

	od 01.01.2019 do 31.12.2019
amortyzacja aktywów z tytułu prawa do korzystania z aktywów	14
koszt odsetek od zobowiązań z tytułu leasingu	1
Całkowita kwota ujęta w rachunku zysków i strat	15

43. Zobowiązania handlowe i pozostałe

43.1. Wybrane zasady rachunkowości

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania w momencie początkowego ujęcia ujmuje się w wartości godziwej, a następnie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem zobowiązań finansowych krótkoterminowych, które ujmuje się w kwocie wymagającej zapłaty.

43.2. Inne zobowiązania

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
zaliczki otrzymane na dostawy	50	39
nabycie rzeczowych aktywów trwałych	4	4
ubezpieczenia	3	2
gwarancje dobrego wykonania umowy	1	1
kaucje	1	-
kary umowne i odszkodowania	1	-
pozostałe	2	5
Inne zobowiązania razem, z tego:	62	51
długoterminowe	1	1
krótkoterminowe	61	50

43.3. Obligacje

Obligacje serii A

W styczniu 2016 roku Spółka Famur S.A. wyemitowała w ramach programu obligacji zabezpieczonych transzę A o wartości nominalnej 108 mln zł. Obligacje te są oprocentowane według zmiennej stopy procentowej opartej o stawkę WIBOR 6M powiększoną o marżę dla każdego 6-cio miesięcznego okresu rozliczeniowego.

Obligacje zarejestrowane w depozycie zostały oznaczone kodem ISIN PLFAMUR00038. Datą emisji Obligacji serii A był 12 stycznia 2016r. Obligacje serii A zostały wykupione zgodnie z zakładaną datą wykupu dnia 13 stycznia 2020r.

Obligacje serii B

W czerwcu 2019 roku Spółka Famur S.A. wyemitowała w ramach programu obligacji zabezpieczonych transzę B o wartości nominalnej 200 mln zł. Obligacje te są oprocentowane według zmiennej stopy procentowej opartej o stawkę WIBOR 6M powiększoną o marżę dla każdego 6-cio miesięcznego okresu rozliczeniowego.

Obligacje zarejestrowane w depozycie zostały oznaczone kodem ISIN PLFAMUR00053. Datą emisji Obligacji serii B był 27 czerwca 2019r. Datą wykupu Obligacji serii B jest dzień 27 czerwca 2024r.

43.4. Zmiana prezentacji obligacji serii A

W ostatnim rocznym sprawozdaniu finansowym Spółka zaprezentowała obligacje serii A w kategorii „Inne zobowiązania”. Spółka uznała, że prezentacja obligacji w pozycji „Kredyty i pożyczki” będzie bardziej przydatna dla zrozumienia jej sytuacji finansowej, ze względu na odsetkowy charakter tych zobowiązań. W związku z powyższym obligacje serii A ujęto w niniejszym sprawozdaniu finansowym w pozycji „Kredyty i pożyczki” odpowiednio przekształcając dane porównawcze celem zachowania porównywalności danych.

Poniżej przedstawiono wartości zmiany pozycji na dzień 31.12.2018r.

Pozycja sprawozdania z sytuacji finansowej	Zmiana
Kredyty i pożyczki długoterminowe	108
Inne zobowiązania długoterminowe	-108

43.5. Ujęcie wykupu wierzytelności i zmiana prezentacji obligacji serii A w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Spółka jest stroną umów, na mocy których sprzedała swoje wierzytelności do instytucji finansowych. Instytucjom tym przysługuje prawo regresu wobec Spółki, w przypadku braku spłaty przez wierzyciela. W ocenie Kierownictwa Spółka zachowuje zasadniczo całość ryzyk jak i korzyści wynikających z należności, będących przedmiotem wykupu w związku z czym nie zaprzestaje ujmowania przedmiotowych należności a transakcję sprzedaży wierzytelności ujmuje jako umowę o finansowanie, w wyniku czego rozpoznaje zobowiązanie finansowe z tytułu otrzymanego wynagrodzenia od kupującego wierzytelność. Kierownictwo ocenia iż, ryzyko wystąpienia zdarzenia, pozwalającego instytucjom finansowym na skorzystania z prawa regresu jest niskie, na co również wskazuje dotychczasowa historia spłat sprzedanych wierzytelności. W poprzednich latach Spółka zaprzestawała ujmowania sprzedanych należności a zobowiązania z tym związane ujmowała w zobowiązaniach warunkowych. W związku z powyższym Spółka dokonała przekształcenia danych porównawczych.

Poniżej przedstawiono wartości zmienionych pozycji na dzień 31.12.2018r.

Pozycja sprawozdania z sytuacji finansowej	jest	zmiana prezentacji obligacji serii A	ujęcie wykupu wierzytelności	było
Kredyty i pożyczki długoterminowe	338	108	36	194
Kredyty i pożyczki krótkoterminowe	194	-	42	152
Inne zobowiązania długoterminowe	1	-108	-	109
Należności z tytułu dostaw i usług	688	-	78	610

44. Rozliczenia międzyokresowe bierne

44.1. Wybrane zasady rachunkowości

W pozycji Pozostałe zobowiązania (rozliczenia międzyokresowe) ujmowane są zarówno bierne rozliczenia międzyokresowe jak i przychody przyszłych okresów.

Bierne rozliczenia międzyokresowe dotyczą kosztów jeszcze nie poniesionych, ale przypadających na dany okres rozliczeniowy, zgodnie z zasadą współmierności.

Przychody przyszłych okresów obejmują w szczególności równowartość otrzymanych od kontrahentów środków - takich jak dotacje i poręczenia - których rozliczenie nastąpi w przyszłych okresach.

44.2. Wartość ujętych rozliczeń międzyokresowych biernych

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	11	13
rezerwa urlopowa	6	6
przewidywane koszty kontraktów	5	7
rozliczenia międzyokresowe przychodów, w tym:	14	15
dotacja	9	11
poręczenie	1	1
pozostałe	4	3
Inne rozliczenia międzyokresowe, razem	25	28

44.3. Dotacje

Dotacje w pozycji Pozostałych zobowiązań (rozliczeń międzyokresowych) to środki, które Spółka otrzymała w latach 2010-2012 jako dofinansowanie z Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka w związku z realizacją inwestycji obejmującej rozbudowę oraz modernizację istniejącego przedsiębiorstwa.

Otrzymane dotacje dotyczą sfinansowania aktywów podlegających amortyzacji i podlegają rozliczeniu poprzez korektę zmniejszenia kosztów amortyzacji aktywów trwałych dofinansowanych dotacją.

45. Instrumenty Finansowe

45.1. Wybrane zasady rachunkowości

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Poniżej przedstawiono szczegóły dotyczące wartości godziwych instrumentów finansowych, dla których jest możliwe ich oszacowanie:

- Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, krótkoterminowe depozyty bankowe oraz krótkoterminowe kredyty bankowe. Wartość bilansowa takich instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na szybką zapadalność tych instrumentów.
- Należności handlowe, pozostałe należności, zobowiązania handlowe. Wartość bilansowa takich instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich krótkoterminowy charakter.
- Otrzymane pożyczki i kredyty bankowe. Wartość bilansowa takich instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na zmienny, oparty na stopach rynkowych charakter ich oprocentowania.

Instrumenty finansowe typu swap na stopę procentową (zwany dalej IRS) są ujmowane początkowo według wartości godziwej skorygowanej o koszty transakcyjne, a następnie na każdy dzień bilansowy według wartości godziwej, przy czym efekt wyceny ujmowany jest bieżąco w rachunku zysków i strat.

Wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych typu forward zabezpieczających kursy walut jest oszacowana dla składnika aktywów na poziomie 2 jako dane wejściowe inne niż ceny notowane, które są obserwowalne w odniesieniu dla danego składnika. Przyszłe przepływy pieniężne wycenia się w oparciu o kursy wymiany z kontraktów forward w oparciu o uzyskany kurs wymiany forward na koniec okresu sprawozdawczego. Instrumenty finansowe mają określony (umowny) termin i dlatego podlegają wycenie na każdy okres sprawozdawczy. Podmiot dominujący stosuje rachunkowość zabezpieczeń. Objęte są nią kontrakty forward, które zgodnie z przyjętymi zasadami są efektywne.

Hierarchia instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej.

Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej można zakwalifikować do następujących modeli wyceny:

- Poziom 1: ceny kwotowane (nieskorygowane) na aktywnych rynkach dla takich samych aktywów i zobowiązań,
- Poziom 2: dane wejściowe, inne niż ceny kwotowane użyte w Poziom 1, które są obserwowalne dla danych aktywów i zobowiązań, zarówno bezpośrednio (np. jako ceny) lub pośrednio (np. są pochodną rezerw),
- Poziom 3: dane wejściowe niebazujące na obserwowalnych cenach rynkowych (dane wejściowe nieobserwowalne).

45.2. Instrumenty finansowe w podziale na klasy

Stan na 31.12.2019 Klasy instrumentów finansowych	Hierarchia wartości godziwej	
	Poziom 1	Poziom 2
Instrumenty pochodne (wycena), w tym:		1
aktywa		1
zobowiązania		-

Stan na 31.12.2018 Klasy instrumentów finansowych	Hierarchia wartości godziwej	
	Poziom 1	Poziom 2
Instrumenty pochodne (wycena), w tym:		-
aktywa		-
zobowiązania		-

45.3. Instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne (grupy instrumentów)	Planowana data realizacji	Wartość przyszłych przepływów pieniężnych wg kursu terminowego	Wartość rynkowa transakcji zabezpieczających (odpowiadająca wartości godziwej) na dzień 31.12.2019	Zabezpieczane
Forward - sprzedaż EUR	I kwartał 2020	222	216	ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	II kwartał 2020	60	58	ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	III kwartał 2020	33	32	ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	IV kwartał 2020	10	10	ryzyko walutowe
IRS	I kwartał 2020	108	108	ryzyko stopy procentowej
IRS	II kwartał 2024	200	201	ryzyko stopy procentowej

Instrumenty pochodne (grupy instrumentów)	Planowana data realizacji	Wartość przyszłych przepływów pieniężnych wg kursu terminowego	Wartość rynkowa transakcji zabezpieczających (odpowiadająca wartości godziwej) na dzień 31.12.2018	Zabezpieczane
Forward - sprzedaż EUR	I kwartał 2019	17	17	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	II kwartał 2019	20	20	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	III kwartał 2019	14	14	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	IV kwartał 2019	61	61	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	I kwartał 2020	67	67	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	IV kwartał 2020	2	2	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż USD	I kwartał 2019	1	1	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż USD	II kwartał 2019	1	1	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż USD	III kwartał 2019	1	1	Ryzyko walutowe
IRS	I kwartał 2020	108	108	Ryzyko stopy procentowej

Wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych typu forward zabezpieczających kursy walut jest oszacowana dla składnika aktywów na poziomie 2 jako dane wejściowe inne niż ceny notowane, które są obserwowalne w odniesieniu dla danego składnika. Przyszłe przepływy pieniężne wycenia się w oparciu o kursy wymiany z kontraktów forward, w oparciu o uzyskany kurs wymiany forward na koniec okresu sprawozdawczego. Instrumenty finansowe mają określony (umowny) termin i dlatego podlegają wycenie na każdy okres sprawozdawczy. Spółka prowadzi rachunkowość zabezpieczeń. Objęte są nią kontrakty forward, które zgodnie z przyjętymi zasadami są efektywne.

45.4. Instrumenty finansowe w podziale na kategorie bilansowe

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Udzielone pożyczki	45	39
Należności leasingowe	-	48
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	793	694
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	528	128
Razem aktywa finansowe	1 366	909
Zobowiązania leasingowe	67	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania pożyczki i kredyty bankowe	203 942	153 532
Razem zobowiązania finansowe	1 212	686

Wartości bilansowe instrumentów finansowych odpowiadają ich wartości godziwej.

46. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Zarządzanie ryzykiem finansowym ma na celu ograniczenie lub eliminację niekorzystnych wpływów na sytuację finansową Spółki ryzyk związanych z jej funkcjonowaniem, a w szczególności:

- ryzyka kredytowego - kontrahent nie dopełni zobowiązań umownych
- ryzyka płynności – ryzyko, że Spółka napotka trudności w wywiązaniu się ze zobowiązań
- ryzyka rynkowego – ryzyko walutowe, stopy procentowej, ryzyko cenowe

Główne ryzyko Spółki związane jest przede wszystkim z należnościami handlowymi (ryzyko walutowe, ryzyko kredytowe) oraz z zobowiązaniami z tytułu zaciągniętych kredytów o pożyczek (ryzyko stopy procentowej).

Spółka dąży do minimalizacji wpływu różnych rodzajów ryzyka poprzez wykorzystanie mechanizmów zabezpieczenia naturalnego.

46.1. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z prowadzeniem podstawowej działalności. Zgodnie z MSSF 7 jednostki dokonują analizy poszczególnych pozycji aktywów narażonych na ryzyko kredytowe tj. należności z tytułu dostaw i usług, należności z tytułu leasingu, pożyczki udzielone, środki pieniężne. Ryzyko kredytowe wynika z zawartych umów i związane jest z ewentualnym wystąpieniem takich zdarzeń jak niewypłacalność kontrahenta, częściowej spłaty należności lub znaczącego opóźnienia w zapłacie należności bądź spłaty udzielonych pożyczek.

Spółka na rynku krajowym przeprowadza transakcje głównie w ramach sektora górniczego i w stosunku do tych należności, w tym także należności z tytułu leasingu występuje największa koncentracja ryzyka.

Ponadto, wiarygodność kontrahentów poddawana jest weryfikacji i stosowane są zabezpieczenia finansowe (akredytywa, gwarancje bankowe), co minimalizuje ryzyko niewypłacalności.

46.2. Struktura wiekowa należności finansowych

Stan na 31.12.2019	Wartość nominalna	Należności nieprzeterminowane, które nie utraciły wartości	Należności przeterminowane	
			<360 dni	>360 dni
Należności z tytułu dostaw i usług	783	769	13	1
Pozostałe należności finansowe	10	9	1	-
Razem	793	778	14	1

Stan na 31.12.2018	Wartość nominalna	Należności nieprzeterminowane, które nie utraciły wartości	Należności przeterminowane	
			<360 dni	>360 dni
Należności z tytułu dostaw i usług	688	631	54	3
Należności leasingowe	48	48	-	-
Pozostałe należności finansowe	9	9	-	-
Razem	745	688	54	3

46.3. Ryzyko związane z płynnością

Spółka narażona jest na to ryzyko w przypadku gdy przepływy pieniężne z tytułu spłaty należności nie są realizowane terminowo. Spółka zabezpiecza się przed trudnościami w wywiązywaniu się ze zobowiązań odpowiednio kształtując cykle rotacji należności i zobowiązań oraz system przedpłat. Jednocześnie wartość dostępnych linii kredytowych zapobiega negatywnym zdarzeniom związanym z opóźnieniami w terminowym regulowaniu należności.

46.4. Struktura wiekowa zobowiązań finansowych

Stan na 31.12.2019	Suma zobowiązań finansowych niezdyktowanych	Zobowiązania wymagalne w okresie	
		<360 dni	1-5 lat
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	191	189	2
Kredyty, pożyczki i obligacje	984	533	451
Zobowiązania leasingowe	112	19	93
Pozostałe zobowiązania finansowe	12	12	-
Razem	1 299	753	546

Stan na 31.12.2018	Suma zobowiązań finansowych niezdyktowanych	Zobowiązania wymagalne w okresie	
		<360 dni	1-5 lat
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	141	139	2
Kredyty, pożyczki i obligacje	551	203	348
Pozostałe zobowiązania finansowe	12	11	1
Razem	704	353	351

46.5. Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe

Stan na 31.12.2019	Wartość bilansowa PLN	Wartość narażona na ryzyko PLN	EUR/PLN		Inne waluty/PLN	
			wpływ na wynik zmiany kursu		wpływ na wynik zmiany kursu	
			+10%	-10%	+10%	-10%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	528	120	12	-12	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	793	113	11	-11	2	-2
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	-203	-19	-2	2	-	-
Kredyty, pożyczki i obligacje	-942	-	-	-	-	-

Stan na 31.12.2018 Pozycja w sprawozdaniu finansowym	Wartość bilansowa PLN	Wartość narażona na ryzyko PLN	EUR/PLN		Inne waluty/PLN	
			wpływ na wynik zmiany kursu		wpływ na wynik zmiany kursu	
			+10%	-10%	+10%	-10%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	128	22	2	-2	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	697	80	7	-7	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	-153	-9	-1	1	-	-
Kredyty, pożyczki i obligacje	-532	-11	-1	1	-	-

46.6. Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej

	31.12.2019	wpływ na wynik	
		+1%	-1%
udzielone pożyczki	45	-	-
należności leasingowe	-	-	-
środki pieniężne i ich ekwiwalenty	528	5	-5
zobowiązania leasingowe	67	-1	1
kredyty, pożyczki i obligacje	942	-9	9
Razem wpływ na wynik		-5	5

	31.12.2018	wpływ na wynik	
		+1%	-1%
udzielone pożyczki	39	-	-
należności leasingowe	48	-	-
środki pieniężne i ich ekwiwalenty	128	1	-1
zobowiązania leasingowe	-	-	-
kredyty, pożyczki i obligacje	532	-5	5
Razem wpływ na wynik		-4	4

47. Transakcje z podmiotami powiązanymi

za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	przychody ze sprzedaży i pozostałe	przychody finansowe	wynik ze sprzedaży środków trwałych*	zakup materiałów i usług i pozostałe	koszty finansowe	zakup środków trwałych
jednostki zależne	76	23	2	80	11	-
pozostałe jednostki powiązane	1	1	-	107	-	-
spółka dominująca TDJ Equity I	-	-	-	-	-	-

*przychód ze sprzedaży do jednostki zależnej: 50 mln zł

za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	przychody ze sprzedaży i pozostałe	przychody finansowe	wynik ze sprzedaży środków trwałych	zakup materiałów i usług i pozostałe	koszty finansowe	zakup środków trwałych
jednostki zależne	75	5	-	71	5	3
pozostałe jednostki powiązane	6	-	-	80	-	-
spółka dominująca TDJ Equity I	-	-	-	-	-	-

stan na 31.12.2019	należności	pożyczki udzielone	zobowiązania	pożyczki zaciągnięte
jednostki zależne	27	33	35	234
pozostałe jednostki powiązane	1	5	9	17
spółka dominująca TDJ Equity I	-	-	-	-

stan na 31.12.2018	należności	pożyczki udzielone	zobowiązania	pożyczki zaciągnięte
jednostki zależne	49	31	17	152
pozostałe jednostki powiązane	2	-	8	-
spółka dominująca TDJ Equity I	-	-	-	-

Transakcje z jednostkami powiązаныmi są zawierane wyłącznie na zasadach rynkowych.

48. Wynagrodzenie członków zarządu i rady nadzorczej

Wynagrodzenie Zarządu	Netto (w tys. zł)
Mirosław Bendzera	1 897
Beata Zawiszowska	1 240
Bartosz Bielak	316
Dawid Gruszczyk	981
Adam Toborek	1 005
Tomasz Jakubowski	794
Waldemar Łaski	55
Irenusz Kazimierski	15
Razem	6 303

Wynagrodzenie Rady Nadzorczej	Netto (w tys. zł)
Domogała Tomasz	5
Kisiel Czesław	5
Jacek Leonkiewicz	9
Michał Nowak	4
Dorota Wyjadłowska	9
Magdalena Zajązkowska - Ejsymont	5
Tomasz Kruk	9
Razem	46

49. Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Spółka Famur S.A. zawarła w dniu 23 lipca 2018 roku umowę na badanie i przegląd sprawozdań finansowych z Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k., z siedzibą w Warszawie przy ul. Rondo ONZ 1, zarejestrowaną w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000481039, Wpisaną na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod nr 130 (prowadzoną przez Polską Izbę Biegłych Rewidentów). Wynagrodzenie dla podmiotu badającego księgi Famur S.A. za rok 2019 wynosi łącznie 239 000,- zł netto, w tym:

- 70 000,00 zł netto za przegląd skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania Famur S.A. i przegląd skonsolidowanego sprawozdania Grupy Famur,
- 169 000,00 zł netto za roczne badanie jednostkowego sprawozdania spółki Famur S.A. i za roczne badanie skonsolidowanego sprawozdania Grupy Famur.

50. Sprzedaż akcji spółki Przedsiębiorstwo Budowy Szybów S.A.

W dniu 21 grudnia 2018 roku przedstawiciele spółek zależnych Emitenta tj. PRIMETECH S.A. (dawniej: KOPEX S.A.) i PBSz 1 Sp. z o.o. jako Sprzedających oraz Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. („JSW”) jako Kupującej zawarli warunkową umowę zobowiązującą sprzedaży 4.430.476 akcji Przedsiębiorstwa Budowy Szybów S.A. w Tarnowskich Górach ("PBSz") stanowiących 95,01% udziału w kapitale zakładowym PBSz. W wyniku negocjacji ostateczna łączna cena sprzedaży została ustalona na poziomie 204.000.000,00 zł, z czego kwota 199.000.000,00 zł została zapłacona w dacie zamknięcia transakcji natomiast kwota 5.000.000,00 zł zostaje zatrzymana w celu zagwarantowania zapewnień Sprzedającego i miała zostać rozliczona po dacie zamknięcia transakcji, najdalej w terminie trzech miesięcy po tej dacie. Cała zapłacona kwota została przeznaczona na spłatę zobowiązań kredytowych, w celu zwolnienia zabezpieczeń na akcjach i aktywach PBSz. Umowa warunkowa uwzględnia zasadnicze warunki brzegowe ustalone w dokumencie obejmującym podstawowe warunki transakcji sprzedaży "Term-Sheet", o którym Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 43/2018. Dojście transakcji do skutku nie miało wpływu na jednostkowy wynik Emitenta oraz na jego zdolność dywidendową, ponieważ stroną sprzedającą były spółki zależne od Emitenta (PBSz1 Sp. z o.o. i Primetech S.A.). W dniu 10 maja 2019 r. Zarząd Emitenta przekazał do publicznej wiadomości informację o spełnieniu ostatniego warunku zawieszającego warunkowej umowy sprzedaży akcji PBSz. W związku ze spełnieniem wszystkich warunków zawieszających, podpisanie przez Strony umowy finalnej nastąpiło z dniem 20 maja 2019 r. Na podstawie zawartej Umowy Sprzedający zbyli na rzecz Kupującego pakiet akcji PBSZ, wynoszący łącznie 4.430.476 akcji o łącznej wartości nominalnej 13.025.599,44 zł, stanowiący 95,01% kapitału zakładowego i uprawniający do wykonywania 4.430.476 głosów na Walnym Zgromadzeniu PBSz, stanowiących 95,01% ogółu głosów na tym Walnym Zgromadzeniu PBSz ("Pakiet"). Łączna cena sprzedaży Pakietu wyniosła 204 000 000 zł, z czego kwota 199 000 000 zł została zapłacona w dacie zamknięcia transakcji natomiast kwota 5 000 000 zł została zatrzymana w celu zagwarantowania zapewnień Emitenta i Sprzedającego i miała zostać rozliczona po dacie zamknięcia transakcji, najdalej w terminie trzech miesięcy po tej dacie. Wpływ transakcji na wyniki finansowe Emitenta został opisany w raporcie okresowym za rok 2018 (raport bieżący 4/2018, 43/2018, 58/2018, 65/2018, 73/2018, 22/2019, 25/2019).

W związku z wyżej opisaną, warunkową umową sprzedaży akcji PBSz S.A., zawartą w dniu 21 grudnia 2018 roku przez Primetech S.A. (dawniej: KOPEX S.A.) oraz PBSZ 1 sp. z o.o., w dniu 20.03.2019r. do spółki Primetech S.A. (dawniej: KOPEX S.A.) wpłynęło pismo z JSW z wnioskiem o dodatkowe zabezpieczenie ewentualnej szkody w przypadku finalizacji transakcji sprzedaży PBSZ S.A. i zmaterializowania się ryzyka wystąpienia przez następców prawnych Katowickiego Holdingu Węglowego S.A. (KHW) z ewentualnymi roszczeniami przeciwko spółce PBSZ S.A. Podstawą do wystąpienia przez JSW o udzielenie dodatkowego zabezpieczenia były doniesienia Prokuratury Krajowej w sprawie zatrzymań i zarzutów przeciwko pracownikom KHW dotyczących niegospodarności i wyrządzenia szkody spółce KHW, wynikających ze zlecenia w 2009 roku konsorcjum z udziałem PBSZ S.A. prac, które w ocenie Prokuratury z technicznego i ekonomicznego punktu widzenia były zbędne. Obawiając się, że w przypadku potwierdzenia zarzutów Prokuratury następcy prawni KHW mogą wystąpić do PBSZ S.A. z roszczeniami odszkodowawczymi, co mogłoby doprowadzić do obniżenia wartości PBSZ S.A., JSW wystąpiła do Primetech S.A. (dawniej: KOPEX S.A.) o ustanowienia dodatkowego zabezpieczenia swoich potencjalnych roszczeń, poprzez udzielenie gwarancji przez podmiot trzeci o uznanym standingu finansowym albo gwarancji korporacyjnej przez Famur. Kierując się dążeniem do realizacji warunkowej umowy sprzedaży akcji PBSZ S.A., Emitent wystawił gwarancję korporacyjną na kwotę 14,5 mln zł celem eliminacji wątpliwości JSW dotyczących ryzyka poniesienia szkody w przypadku zakupu akcji PBSZ S.A.

W dniu 21 sierpnia 2019 r. jednostka zależna Emitenta - Primetech S.A. (dawniej KOPEX S.A.) poinformował o zapoznaniu się z pismem Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A (JSW, Kupujący) datowanym na dzień 20 sierpnia 2019 r., dotyczącym odmowy dokonania przez JSW wypłaty kwoty 5 000 000 zł, stanowiącej część ceny sprzedaży akcji PBSz S.A., która została zatrzymana przez Kupującego na okres 3 miesięcy od daty zawarcia Umowy Rozporządzającej Sprzedaży Akcji Przedsiębiorstwa Budowy Szybów S.A. (Umowa). W powołanym piśmie Kupujący wskazał m.in., że wskaźnik EBITDA osiągnięty przez Przedsiębiorstwo Budowy Szybów S.A za rok 2018 był niższy od wartości warunkującej wypłatę kwoty zatrzymanej. JSW w przesłanym do Primetech S.A. (dawniej KOPEX SA) piśmie wskazało równocześnie na gotowość omówienia zaistniałej sytuacji na stosownym spotkaniu. W tym miejscu Zarząd Primetech S.A. (dawniej KOPEX S.A.) podkreślił, iż nie zgadza się ze stanowiskiem przedstawionym przez Kupującego i zaprezentowaną przez niego argumentacją. Primetech S.A. (dawniej KOPEX SA.) równocześnie wskazał, iż zamierza podjąć dalsze rozmowy w tym zakresie z JSW, natomiast w przypadku ich niepowodzenia rozważy podjęcie stosownych kroków prawnych (raport bieżący 20/2019).

Równocześnie, niezwłocznie po zakomunikowaniu przez Emitenta zawarcia Umowy sprzedaży akcji PBSz S.A. na rzecz JSW S.A. w dniu 20 maja 2019 r. Emitent przekazał do publicznej wiadomości informację o przekazaniu na

rzecz banku PKO BP S.A. pełniącego funkcję agenta płatności i agenta zabezpieczeń, środków w celu dokonania przedterminowej spłaty całkowitego zadłużenia Primetech S.A. z tytułu transzy B w łącznej kwocie 210 515 860,72 zł – zadłużenie wraz z odsetkami (raport bieżący 26/2019)

51. Informacje dodatkowe dotyczące zmian w Grupie Famur w 2019 roku

- Likwidacja spółki OOO FAMUR UKRAINA

W dniu 22 stycznia 2019 r. spółka OOO FAMUR Ukraina została wykreślona z rejestru przedsiębiorców.

- Zmiana nazwy spółki FAMUR PEMUG

W dniu 23 stycznia 2019 r. Sąd Rejonowy Katowice – Wschód w Katowicach Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji zmiany nazwy spółki z dotychczasowej FAMUR Pemug Sp. z o.o. na Pemug Sp. z o.o.

- Sprzedaż udziałów w FUGO PROJEKT sp. z o.o.

W dniu 8 marca 2019 r. doszła do skutku umowa sprzedaży 1.720 udziałów w Fugo Projekt Sp. z o.o. z dnia 5 marca 2019 r. Na podstawie powyższej umowy FAMUR FAMAK S.A. sprzedał poza Grupę wszystkie posiadane w tej spółce (tj. 1.720) udziały i począwszy od dnia 8 marca 2019 r. przestała wchodzić w skład Grupy FAMUR.

- Zmiana nazwy FAMUR ESTATE sp. z o.o.

W dniu 1 marca 2019 r. na mocy uchwały wspólników FAMUR ESTATE Sp. z o.o. dokonano zmiany nazwy Spółki z dotychczasowej na DE ESTATE Sp. z o.o. Przedmiotowa zmiana została zarejestrowana przez Sąd Rejonowy Katowice – Wschód w Katowicach Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dniem 24 maja 2019 r. e

- Zawiązanie spółki Biuro Projektowe BIPROCEMWAP Sp. z o.o.

W dniu 26 kwietnia 2019 zawiązano spółkę Biuro Projektowe Biprocemwap Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie. 99,9% udziałów zostało objęte przez PEMUG sp. z o.o., a 0,1% udziałów zostało objęte przez BPiRI Separator Sp. z o.o.

- Przyłączenie spółki OOO FAMUR Sibir do spółki OOO Famur

Z dniem 6 sierpnia 2019r zakończony został proces reorganizacji spółek rosyjskich, w wyniku, którego spółka OOO FAMUR Sibir została przyłączona do spółki OOO Famur. W wyniku tego procesu nastąpiło przejście wszystkich praw i obowiązków OOO FAMUR Sibir przez OOO Famur.

- Zmiana siedziby Ex Coal Sp. z o.o.

Z dniem 09 maja 2019 r. Zarząd Ex-Coal sp. z o.o. zmienił siedzibę Spółki z ul. Podlesie 1 w Przeciszowie na ul. Armii Krajowej 51 w Katowicach (40-698). Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.

- Wezwanie FAMUR SA do zapisywania się na sprzedaż akcji Primetech SA :

W dniu 14 czerwca 2019 r. raportem bieżącym nr 36/2019 Emitent przekazał do publicznej wiadomości informację o uzyskaniu zgody Rady Nadzorczej oraz zawarciu umowy z Santander Bank Polska S.A. – Santander Biuro Maklerskie ("Santander BM") na mocy której zostały podjęte działania zmierzające do ogłoszenia przez Emitenta wezwania do zapisywania się na sprzedaż akcji spółki zależnej tj. Primetech S.A. celem łącznego posiadania przez Emitenta 100% akcji Primetech S.A. ("Wezwanie"). Wezwanie zostało przekazane przez Emitenta do wiadomości PRIMETECH S.A. w dniu 20 września 2019 r. Przed ogłoszeniem Wezwania Emitent posiadał bezpośrednio 10.274.359 akcji zwykłych na okaziciela Emitenta, które to akcje stanowiły ok. 65,82% kapitału zakładowego PRIMETECH S.A. i dawały 10.274.359 głosów na Walnym Zgromadzeniu, stanowiących ok. 65,82% ogólnej liczby głosów PRIMETECH S.A. Po rozliczeniu Wezwania i na dzień zawiadomienia FAMUR S.A. posiadał bezpośrednio 11.431.625 akcji zwykłych na okaziciela PRIMETECH S.A., które to akcje stanowią ok. 73,23% kapitału zakładowego i dają 11.431.625 głosów na Walnym Zgromadzeniu, stanowiąc 73,23% ogólnej liczby głosów PRIMETECH S.A. Akcje objęte Wezwaniem były nabywane po cenie 1,45 zł za jedną akcję.

- BPiRI Separator Sp. z o.o. – sprzedaż udziałów w ramach Grupy FAMUR

W dniu 27 czerwca 2019 r. podpisano umowę sprzedaży 100% udziałów Biura Projektów i Realizacji Inwestycji SEPARATOR sp. z o.o. pomiędzy FAMUR FAMAK S.A. (jako sprzedającym), a jej spółką zależną tj. PEMUG Sp. z o.o. (jako kupującym). Przeniesienie własności nastąpiło z momentem zapłaty ceny, tj. z dniem 17.07.2019 r.

- Połączenie PRIMETECH S.A z PBSz 1 Sp. z o.o.

W dniu 4 listopada 2019 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie PRIMETECH S.A. (dalej: PTH) podjęło uchwałę w przedmiocie wyrażenia zgody na uzgodniony i przyjęty w dniu 23 września 2019 roku przez łączące się spółki Plan połączenia PTH (jako Spółki Przejmującej) z PBSz 1 Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach (jako Spółki Przejmowanej) oraz uchwaliło połączenie tych spółek, poprzez przeniesienie całego majątku PBSz 1 Sp. z o.o. na PRIMETECH S.A, na warunkach opisanych w Planie połączenia. Rejestracja połączenia została dokonana w Sądzie Rejonowym Katowice – Wschód w Katowicach Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 10 grudnia 2019 r.

- Sprzedaż udziałów w Kopex MIN LIV

W dniu 16 lipca 2019 r. zawarto umowę sprzedaży 4,01% udziałów w spółce Kopex MIN LIV, Serbia. Na podstawie powyższej umowy Kopex MIN, Serbia sprzedał powyższe, posiadane przez siebie udziały do FAMUR S.A. Niniejsza zmiana została wpisana do właściwego rejestru sądowego w dniu 22 lipca 2019 r. i począwszy od tego dnia FAMUR S.A. jest jedynym udziałowcem spółki Kopex MIN LIV, Serbia.

- Zmiana nazwy Taian Kopex Coal Mining Equipment Service Co. Ltd (Chiny)

W dniu 25 grudnia 2019 r. dokonano zmiany nazwy Spółki z dotychczasowej Taian Kopex Coal Mining Equipment Service Co. Ltd na Taian Famur Coal Mining Machinery Co., Ltd. (skrótowa nazwa: Taian Famur).

52. Zidentyfikowane ryzyka w Grupie Famur Famak

Czynnikami, który miał istotny wpływ na sprawozdanie finansowe Emitenta były zidentyfikowane ryzyka w Grupie Famur Famak („Grupa Famak”) tworzącej Segmentu Surface. W wyniku realizacji „Strategii FAMUR na lata 2019-2023” przewidującej zwiększenie efektywności operacyjnej Grupy Famak - między innymi poprzez optymalizację struktury organizacyjnej i funkcjonalnej Grupy – Emitent przejął w maju 2019 między innymi odpowiedzialność za obszar finansowy w Grupie Famak i rozpoczął w powyższych spółkach proces wdrożenia jednolitego w ramach Grupy Emitenta, konserwatywnego podejścia do prognozowania oraz rozpoznawania ryzyk w realizowanych kontraktach w segmencie Surface. Jednocześnie w następstwie czynników wewnętrznych i niezależnych od Emitenta czynników zewnętrznych, takich jak wielokrotne rozszerzenie zakresu prac i wydłużania okresu realizacji kontraktów przez zamawiających, przy jednoczesnym wzroście kosztów wykonania kontraktów i przy ograniczonej po stronie Grupy Famak możliwości re negocjacji wynagrodzeń kontraktowych, a ponadto trudnej sytuacji podmiotów branżowych, czy też opóźnienia lub zaniechania inwestycji w sektorze wydobywania węgla brunatnego (górnictwo odkrywkowe), Zarządy spółek z Grupy Famak dokonały, zgodnie z najlepszą swoją wiedzą, aktualizacji budżetów realizowanych kontraktów oraz rozpoznały dodatkowe koszty, a także zidentyfikowały ryzyka na pewnych kontraktach, wynikające z potencjalnych kar z tytułu braku terminowości realizowanych prac na nich oraz potencjalnych strat w przypadku rezygnacji z wykonania realizowanych wybranych kontraktów. Dodatkowo w następstwie przeglądu aktywów obrotowych oraz planowanych działań reorganizacyjnych w Grupie Famak, zidentyfikowano konieczność utworzenia rezerw i dokonania odpisów na pewnych składnikach kapitału obrotowego, głównie znacznie przeterminowanych należnościach i zapasach, wartościach niematerialnych oraz na nieruchomościach nieoperacyjnych zidentyfikowanych do sprzedaży.

W związku z powyższym, kierując się zasadą ostrożności, w Grupie Famak pomniejszono niezafakturowane przychody z tytułu aktualizacji budżetów na realizowanych kontraktach. Dodatkowo rozpoznano koszty operacyjne z tytułu rezerw na potencjalne kary i odszkodowania za brak terminowego wykonania umowy, potencjalne straty w przypadku rezygnacji z wykonania realizowanych wybranych kontraktów, utworzenia rezerw na naprawy i gwarancje a także odpisów na znacznie przeterminowane należności, zapasy i aktywa przeznaczone do sprzedaży oraz wartości niematerialne.

W następstwie rozpoznania w Grupie Famak powyżej opisanych ryzyk utworzono odpis aktualizujący z tytułu trwałej utraty wartości akcji w spółce zależnej Emitenta w kwocie 146 mln zł, co zostało opisane w notce nr 24. W wyniku powyższego odpisu wartość udziałów Emitenta w spółce Famur Famak S.A. została obniżona do wartości godziwej tej spółki.

53. Zdarzenia po dacie bilansu

- Zmiany kapitałowe związane z FAMUR FAMAK S.A.

W dniu 8 stycznia 2020 r. Zarząd Emitenta podjął decyzję o skierowaniu do TDJ Equity I Sp. o.o. (dalej „TDJ Equity I”) propozycji nabycia pakietu kontrolnego albo objęcia akcji nowej emisji swojej spółki zależnej Famur Famak S.A. (dalej: „Famak”) oraz rozpoczęcia negocjacji z TDJ Equity I mających na celu przejęcie przez ten podmiot kontroli nad Famak oraz dokapitalizowanie spółki. Przedmiotem negocjacji było przede wszystkim potwierdzenie intencji obu stron co do przejęcia przez TDJ Equity I kontroli nad Famak i przeprowadzenie reorganizacji Famak oraz jej spółek zależnych mającej na celu stabilizację sytuacji finansowej i operacyjnej.

W dniu 10 lutego 2020 r. Emitent powziął wiadomość o przyjęciu przez TDJ Equity I propozycji objęcia pakietu kontrolnego akcji Famak – w ramach nowej emisji. Wśród ustalonych w trakcie negocjacji strony ustaliły między innymi obniżenie kapitału zakładowego Famak o kwotę 69,6 mln zł poprzez zmniejszenie wartości nominalnej akcji z 1,00 zł do 0,32 zł, w celu pokrycia poniesionych strat, z jednoczesnym podwyższeniem kapitału zakładowego o kwotę 70 mln zł, w drodze emisji akcji serii F, w trybie subskrypcji prywatnej z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowego akcjonariusza i objęcie akcji w podwyższonych kapitale zakładowym przez TDJ Equity I.

W dniu 11 lutego 2020 r. odbył się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Famak, na którym zostały uchwalone zmiany określone powyżej, tj. obniżenie kapitału zakładowego Famak o kwotę 69,6 mln zł, z jednoczesnym podwyższeniem kapitału zakładowego o kwotę 70 mln zł, w drodze emisji akcji serii F.

W dniu 25 lutego 2020 roku Sąd Rejonowy w Opolu, VIII Wydział Gospodarczy dokonał powyższej rejestracji obniżenia i podwyższenia kapitału zakładowego Famak. Wskutek powyższego udział Emitenta w akcjonariacie Famak spadł do 31,88%.

- Zmiany związane z K-CONSTRUCTION Sp. z o.o.

W dniu 11 marca 2020 r. zostało zarejestrowane obniżenie kapitału zakładowego K-Construction sp. z o.o. z kwoty 7.473.200,00 zł do kwoty 4.412.800,00 zł, tj. o kwotę 3.060.400,00 zł, poprzez umorzenie 4.372 udziałów. W dniu 20 marca 2020r. doszło do zawarcia umów sprzedaży udziałów, na mocy których FAMUR S.A. zbył 100% udziałów posiadanych w K-Construction. Przejście własności udziałów na nabywców nastąpiło w dniu 20 marca 2020r.

54. Ryzyko wpływu epidemii wirusa COVID-19 na działalność Spółki

11 marca 2020 roku Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) ogłosiła pandemię koronawirusa COVID-19. Dynamika i zasięg rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 w Polsce oraz na świecie a także związane z tym działania prewencyjne, wprowadzane przez poszczególne kraje, spowodowały zachwianie równowagi w światowym handlu oraz w krajowej i globalnej gospodarce. Na moment sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Grupa Kapitałowa Emitenta funkcjonuje bez większych zakłóceń jednak biorąc pod uwagę specyfikę modelu operacyjnego Spółki jak i również wywołane sytuacją epidemiologiczną zmiany otoczenia gospodarczego, należy zakładać, że może on mieć istotny wpływ na działalność Emitenta. Skala postępującego wpływu pandemii na spowolnienie krajowego i globalnego wzrostu gospodarczego jest obecnie niemożliwa do precyzyjnego oszacowania i pozostaje poza realnym wpływem lub kontrolą ze strony Emitenta jak i Grupy Kapitałowej Emitenta. Emitent szacuje, iż jego skutki mogą być odczuwalne m.in. w następującym zakresie:

- Istotnych zmian w procesie realizowanych kontraktów (np. w przesunięciu realizacji przez zamawiającego, wstrzymania lub nawet ich odwołania, a także wstrzymanie prac montażowych lub uruchomieniowych dla kontraktów będących w trakcie realizacji) oraz pozyskiwania nowych zamówień (ograniczanie lub przesuwanie planowanych inwestycji, terminów przetargów).
- Istotnego ograniczenia lub wstrzymania realizacji obsługi zleceń serwisowych (gwarancyjnych i pogwarancyjnych) i w konsekwencji utrzymania ruchu maszyn pracujących u naszych Klientów, w wyniku objęcia kwarantanną pracowników obszaru serwisowego co może skutkować brakiem terminowej obsługi zgłoszeń, a w konsekwencji powodować ryzyko naliczenia kar kontraktowych jak również możliwość wystąpienia ryzyk reputacyjnych.

- Przerwania łańcucha dostaw (luka istotnego elementu dostaw, brak możliwości zrealizowania dostawy przez kontrahenta) co może wpływać na realizację kontraktów sprzedażowych przez Grupę i w konsekwencji powodować wystąpienie ryzyka naliczenia kar związanych z nieterminową realizacją dostaw.
- Możliwości wystąpienia wzrostu cen niektórych materiałów produkcyjnych oraz części w następstwie ograniczania produkcji na skutek między innymi działań prewencyjnych w celu ograniczenia pandemii – co może przełożyć się na wzrost kosztów wykonania i w konsekwencji obniżenie planowanej wstępnie marży kontraktowej.
- Konieczności wyłączenia lub znaczącego ograniczenia ciągu produkcyjnego, w wyniku wprowadzenia znaczących, obowiązkowych restrykcji administracyjnych lub stwierdzenia na terenie obecności zakładu wirusa SARS-CoV-2 i objęcia konieczną kwarantanną istotnej części załogi.
- Obowiązku objęcia kwarantanną - w wyniku wykrycia w pomieszczeniach biurowych osoby ze zdiagnozowanym wirusem SARS-CoV-2 - znaczącej części pracowników funkcji wsparcia i związane z tym zakłócenia w płynnym przepływie dokumentacji (fakturowanie, rozliczenia z dostawcami, odbiorcami, instytucjami finansującymi i administracją rządową), co może opóźnić rozpoznanie fakturowanych przychodów, a z drugiej strony wpłynąć na koszty, ze względu na konieczność zapłacenia kar z tytułu opóźnień.
- Możliwości wystąpienia zaburzeń płynnościowych na skutek nieterminowej regulacji należności ze strony kontrahentów Emitenta.
- Możliwości wystąpienia ryzyk, związanych z wahaniami kursów walutowych, co również może przekładać się na wzrost cen niektórych komponentów.
- Możliwości zatrzymania działalności Emitenta w skutek wprowadzenia przez administrację rządową innych centralnych regulacji których celem będzie zapobieganie rozprzestrzeniania się pandemii.

Do momentu publikacji niniejszego sprawozdania, działalność Emitenta i jego Grupy Kapitałowej nie została znacząco zakłócona, z wyjątkiem spółek zależnych Emitenta działających na terenie Rosji oraz Południowej Afryki. Produkcja oraz dostawy zamówionych przez kontrahentów maszyn i urządzeń przebiegają zgodnie z ustalonym harmonogramem i nie zgłoszono przypadków od odbiorców zmiany zakresu, wstrzymania czy rezygnacji z realizowanych aktualnie zamówień. Stan zapasów jest na bieżąco monitorowany i wszelkie niezbędne zamówienia są składane z odpowiednim wyprzedzeniem w celu zapewnienia ciągłości i stabilności dostaw niezbędnych do utrzymania produkcji. Nie zanotowano również istotnych przypadków przerwania czy opóźnienia w pracach zleconych kooperantom Emitenta. Stan absencji wśród wszystkich pracowników Emitenta związany ogólnie z chorobą lub koniecznością opieki nad dzieckiem także nie odbiega istotnie od średniej obserwowalnej sprzed stanu pandemii COVID-19.

Zarząd Emitenta podjął szereg działań zmierzających do ograniczenia wpływu pandemii COVID-19 na działalność Grupy, a w szczególności mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa pracowników oraz utrzymanie ciągłości operacyjnej Grupy Famur. W celu ograniczenia kontaktów i tym samym minimalizacji ryzyka całkowitego wyłączenia kluczowych funkcji, zakłady produkcyjne zostały podzielone na strefy, a pracownicy biurowi poszczególnych komórek organizacyjnych, w miarę możliwości, zostali dobrani na w pełni zastępowalne zespoły, pracujące w dwóch różnych lokalizacjach, również w systemie pracy zdalnej. Jednocześnie Emitent utrzymuje świadczenie usług serwisowych, gdzie w celu minimalizacji ryzyka związanego z brakiem możliwości ich świadczenia lub ich istotnym ograniczeniem, wydzielono trzy odrębne lokalizacje dla trzech grup serwisowych (wzajemny kontakt został ograniczony do komunikacji za pośrednictwem telefonu, e-poczty lub innych środków komunikacji zdalnej). Wyodrębniono dodatkowe zespoły pełniące dyżury domowe, ograniczono kontakt z centralą, wprowadzono specjalne procedury poboru materiału z magazynu (poła wydawcze bez kontaktu z pracownikami) oraz przygotowano alternatywną lokalizację dla dyspozytorni. Emitent dąży również do zapewnienia funkcjonowania jednostkom odpowiedzialnym za bieżącą współpracę z klientami oraz pozostałym funkcjom wsparcia w celu zapewnienia ciągłości procesów biznesowych.

Biorąc pod uwagę ogólną sytuację rynkową i pojawiające się w domenie publicznej informacje ze strony kontrahentów o rozważanej przez podmioty branżowe rewizji założeń budżetowych na rok 2020 w części dotyczącej planowanych inwestycji można spodziewać się, że ich poziom będzie ulegał ograniczeniu. Dodatkowo zmniejszone wydobycie oraz zmiana organizacji pracy u głównych kontrahentów Emitenta na skutek pandemii COVID-19 może przekładać się na obniżenie przychodów Grupy Emitenta m. in. z tytułu dzierżaw oraz usług serwisowych („aftermarket”). W dniu 2 kwietnia 2020 roku jeden z głównych kontrahentów Emitenta, którego udział w sprzedaży Grupy Famur za rok 2019 wyniósł ok 21% ogłosił

wystąpienie w swojej spółce stanu siły wyższej w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2 oraz związanymi z tym ograniczeniami, działaniami rządów państw i przedsiębiorstw na świecie. W związku z dużym poziomem ogólności komunikatu Emitent zwróci się do tego kontrahenta o wskazanie, czy ogłoszony przez niego stan siły wyższej może wpływać na wzajemne zobowiązania kontraktowe, a jeśli tak to w jaki sposób i na jakiej podstawie. Do momentu publikacji niniejszego sprawozdania Emitent otrzymał od tego kontrahenta ogólną informację o prowadzonej przez niego analizie wpływu siły wyższej na jego stosunki zobowiązaniowe. Emitent został również powiadomiony przez dwóch innych kontrahentów krajowych, przy czym udział jednego z nich w obrotach Grupy za 2019 rok wyniósł ok. 24% o wystąpieniu w ich przedsiębiorstwach stanu siły wyższej w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2. Emitent zwróci się także do tych kontrahentów o wskazanie, czy ogłoszony przez nich stan siły wyższej może wpływać na wzajemne zobowiązania kontraktowe, a jeśli tak to w jaki sposób i na jakiej podstawie. Do momentu publikacji niniejszego sprawozdania Emitent nie otrzymał odpowiedzi od żadnego z tych kontrahentów. Dodatkowo, w następstwie wprowadzonych restrykcji na terenie Rosji oraz Południowej Afryki (RPA) przez tamtejszą administrację rządową działające tam spółki zależne Emitenta musiały czasowo zawiesić swoją działalność operacyjną, co przełoży się głównie na przychody z usług 'aftermarket,' a w przypadku spółek działających w RPA również na przychody ze sprzedaży maszyn i urządzeń.

Zgodnie ze stanem wiedzy Emitenta na dzień publikacji niniejszego sprawozdania szacunkowa skala spadku przychodów krajowych i z eksportu (dostawy, dzierżawy i 'aftermarket') z powyższych przyczyn może obniżyć łączne przychody Emitenta w 2020 roku o ok. 16% względem wstępnie zakładanych przychodów na rok 2020 sprzed wystąpienia pandemii COVID-19. Obserwując aktualną dynamikę zmian rynkowych i wpływ pandemii COVID-19 na globalną gospodarkę można spodziewać się pogarszania sytuacji biznesowej Emitenta w kolejnych kwartałach 2020 roku.

W celu dostosowania struktury kosztów do oczekiwanych potrzeb rynkowych wynikających z ogólnosiwiatowego spowolnienia gospodarczego i sytuacji na rynku węgla, na które nałożyły się problemy związane z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-Cov-2, Emitent rozpoczął na początku roku 2020 analizę kosztów, w tym struktury zatrudnienia w obszarze centralnych funkcji wsparcia w Famur S.A. W dniu 13 marca 2020r. powiadomiono stronę społeczną o planowanych zwolnieniach grupowych obejmujących 84 etaty w obszarze centralnych funkcji wsparcia w Famur S.A. (względem 2 622 przeciętnego zatrudnienia w 2019r. w Famur S.A.). Po spełnieniu wszystkich przewidzianych prawem procedur związanych ze zwolnieniami grupowymi, z końcem marca 2020r. rozpoczęto wręczanie wypowiedzeń.

Dążąc do ograniczania kosztów działalności a także uwzględniając postulaty od niektórych pracowników dotyczące ich obaw o stan zdrowia w sytuacji wykonywania pracy w obliczu zagrożenia epidemiologicznego Emitent w porozumieniu ze Związkami Zawodowymi działającymi w Famur S.A., zmienił organizację działalności operacyjnej i wprowadził w wybranych oddziałach przerwę urlopową w okresie 6-10 kwietnia 2020 r.

W celu minimalizacji ryzyka nieterminowego lub braku spływu należności Emitent wprowadził wzmoczoną analizę płynności i również w tym obszarze nie odnotowano istotnych odchylenia od stanu sprzed wystąpienia pandemii COVID-19. Pojawiło się jednak ryzyko ewentualnych opóźnień w spłacie wymaganych należności od jednego z istotnych kontrahentów krajowych (udział w obrotach Grupy za 2019 rok wyniósł ok. 24%). Ze względu na znaczący udział wszystkich należności od tego kontrahenta, które na dzień publikacji niniejszego sprawozdania w znaczącej części nie są jeszcze wymagalne, Emitent monitoruje to ryzyko i pozostaje w stałym kontakcie z kontrahentem. W razie stwierdzenia znaczącego pogorszenia się jakości tych należności i przez to znaczącego wpływu na fundamenty Emitenta, niezwłocznie poinformuje o tym rynek. Emitent pozostaje również w stałym kontakcie z instytucjami finansującymi jego działalność i dotychczas nie została zgłoszona z ich strony żadna chęć zmiany istniejących warunków umów czy postawienie ich w stan wymagalności.

W Grupie Kapitałowej zarejestrowano również zgłoszenie ze spółki zależnej Primetech o czasowym ograniczeniu realizacji usług kontraktowych we Francji, gdzie na skutek rozprzestrzenienia się wirusa SARS-Cov-2 wprowadzono czasowe ograniczenia pracy kopalni, w której jest realizowany przedmiotowy kontrakt tylko do niezbędnych czynności zmierzających do zabezpieczenia instalacji dołowych i powierzchniowych i utrzymywania ich w gotowości do pracy. Pandemia COVID-19 wpływa również na funkcjonowanie spółki stowarzyszonej Emitenta - FAMAK (wraz z jej jednostkami zależnymi, Grupa FAMAK), która odnotowała zaburzenia w realizacji dwóch niezależnych kontraktów na rynkach zagranicznych: W Bułgarii w związku z ograniczeniami w funkcjonowaniu kopalni, gdzie realizowany jest kontrakt. Jednak mimo tych trudności, stronom udaje się finalizować umowę i na początku kwietnia 2020r. zakończono fazę odbioru i testów dostarczonych wcześniej urządzeń. Ograniczenia w przemieszczaniu się transgranicznym osób powoduje

z kolei trudności w realizacji kontraktu w Holandii, co może wpływać na opóźnienia w fakturowaniu i negatywny wpływ na operacyjne przepływy pieniężne. Dodatkowo w przypadku innych kontraktów ze względu na pracę zdalną u kontrahentów nie dotrzymywane są terminy na przekazywanie niezbędnej do przygotowania wyceny i procesu technologicznego dokumentacji, co będzie negatywnie wpływać na poziom obłożenia produkcji i obniżenie rentowności realizowanych kontraktów oraz na przesunięcie przychodów ze sprzedaży na przyszłe okresy. Ponadto zaburzenia w realizacji końcowego etapu (tj. montażu) występują w kontrakcie, realizowanym przez Emitenta na rynku chińskim, które ze względu na czas i okoliczności ich wystąpienia również należy łączyć w pośredni sposób z panującą globalnie pandemią. Na dzień przekazania niniejszego sprawozdania do informacji publicznej brak jest wystarczających przesłanek świadczących o tym, że wpływ powyższych przypadków związanych z realizowanymi kontraktami na bieżącą lub przyszłą sytuację Grupy Kapitałowej Emitenta może mieć charakter istotny.

Zarząd na bieżąco monitoruje rozwój zagrożenia związanego z pandemią COVID-19 i jej potencjalny wpływ na rynki, na których działa Grupa Famur, a w konsekwencji na sytuację operacyjną Emitenta. Jednocześnie ocenia, czy i jakie ewentualne korekty będą niezbędne w planowaniu biznesowym Grupy Famur i w razie stwierdzenia ich znaczącego wpływu na działalność Grupy Famur niezwłocznie poinformuje o tym rynek.

Katowice, dnia 20 kwietnia 2020r.

.....
Podpis osoby odpowiedzialnej
za sporządzenie sprawozdania finansowego
Alina Mazurczyk – Główny Księgowy

Podpisy członków Zarządu Famur S.A.

Mirosław Bendzera

Beata Zawiszowska

Dawid Gruszczyk

Tomasz Jakubowski

Adam Toborek

Ireneusz Kazimierski

Podpisy złożone elektronicznie